

Tadej Golob

Ponavadi neham popravljati, ko vidim, da gre s knjigo na slabše in popravki postanejo poslabki.

Avtorica: Stanka Ledinek

Oblikovalec: Peter Groznik - Peč

PESTRO ŽIVLJENJE

Tadej Golob se je rodil 16. septembra 1967 v Mariboru, odraščal pa v Lenartu v Slovenskih goricah. Po srednji družboslovni gimnaziji v Mariboru je odšel v JLA (Jugoslovanska ljudska armada), nato pa leta 1987 v Ljubljano na študij novinarstva. V rani mladosti je igral nogomet, bil je tudi član kadetske ekipe Maribora Branika. Po prihodu v Ljubljano pa je pričel s plezanjem in alpinizmom, s katerim se še vedno aktivno ukvarja. Osvaja domače gore, centralne Alpe, Ande, Himalajo. Ob tem je ljubeč partner svoje Mojce Manfreda ter skrben oče dveh otrok, Brine in Lovra. Družinski ritem spretno povezuje z ustvarjalnostjo, pri čemer sta njegova samodisciplina in ustvarjalnost vsakodnevno na preizkušnji. Z družino stanuje na Viču, zahodnem delu Ljubljane, od koder je zelo blizu do Polhograjskih dolomitov. Tam se sprošča s kolesarjenjem ter tekom. Nedaleč stran so naše gore in med njimi njemu najljubša Loška stena.

V času študija je delal kot honorarni sodelavec športnega programa TV Slovenija, nato pa postal urednik revije za avtomobilistične ter motociklistične športe Grand Prix, kasneje pa urednik revije Grif, ki je izhajala za plezalce, raziskovalce in alpiniste. Sodeloval je tudi z revijama Geo (poljudnoznanstvena revija) ter Playboy, za katero je napisal več odličnih intervjujev.

Maribor

Ugotoviš, da tok zgodovine ni tako samoumeven, kot se nam zdi. Ugotavljam tudi, da sposobnost kritičnega razmišljanja peša, da so ljudje pripravljeni sprejeti marsikaj, za kar smo mislili, da je že preteklost. Ob vsem vedenju in znanju danes ne moreš zagovarjati ali minimizirati niti A od Auschwitza ali J od Jasenovca. Preseneča me, kako je ljudem vseeno za že pridobljene civilizacijske pravice, recimo ženske pravice ali pa ločitev cerkve od države. Tudi dejstvo, da imamo svojo državo, ni tako samoumevno, se pa vedemo, kot daje.
(Ona, Tadej Golob)

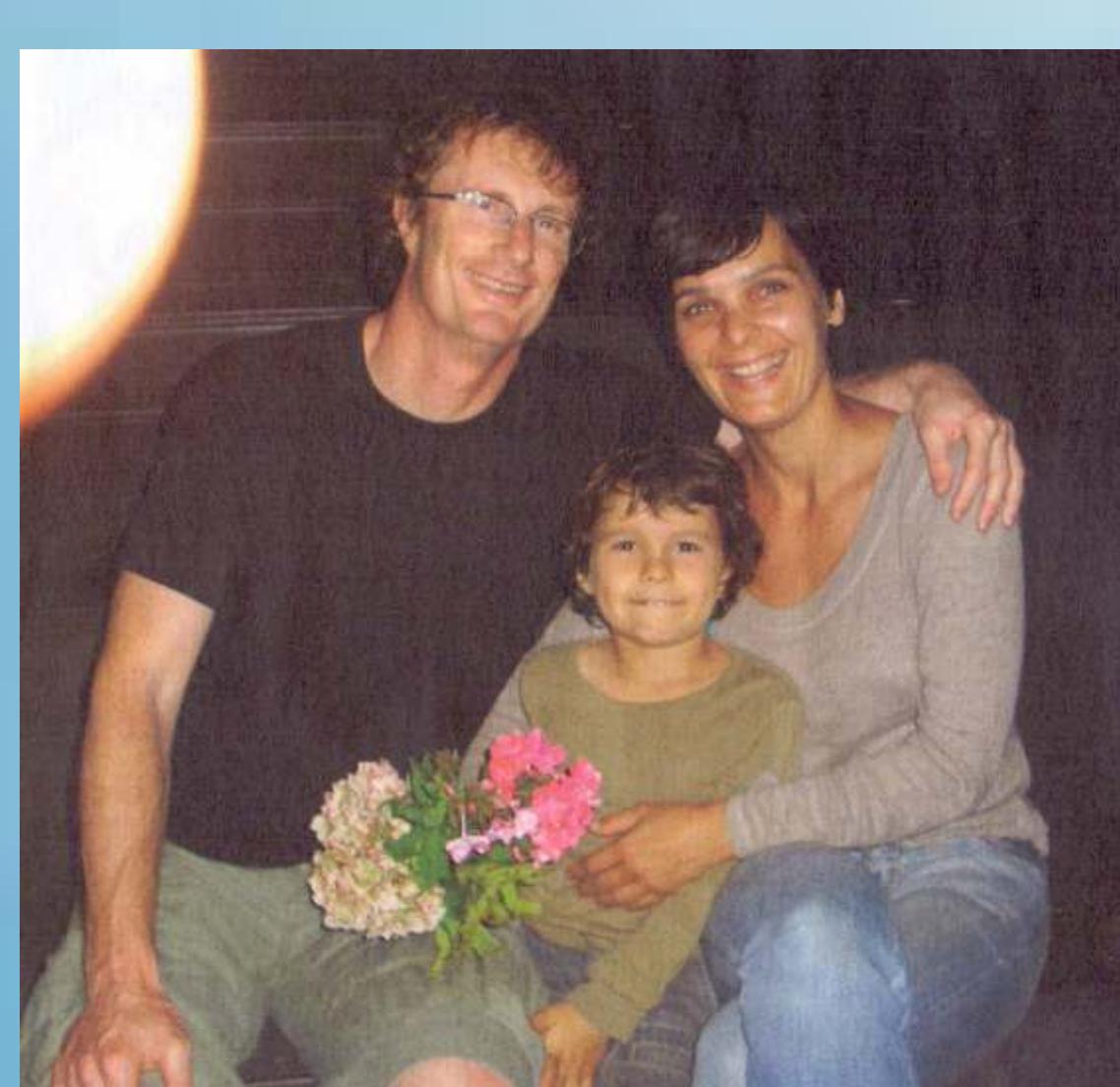
Lenart v Slovenskih goricah

V šport sem zašel po naključju, na RTV so iskali novinarje, pa smo šli tja. Ostal sem šest let, ampak jaz za to področje res nisem talentiran. Vedel sem, da je moj medij pisanje. Presedlal sem na športno revijo, ki jo je urejal Miran Ališič, ko pa je postal urednik Playboya, me je povabil k sodelovanju.
(Ona, Tadej Golob)

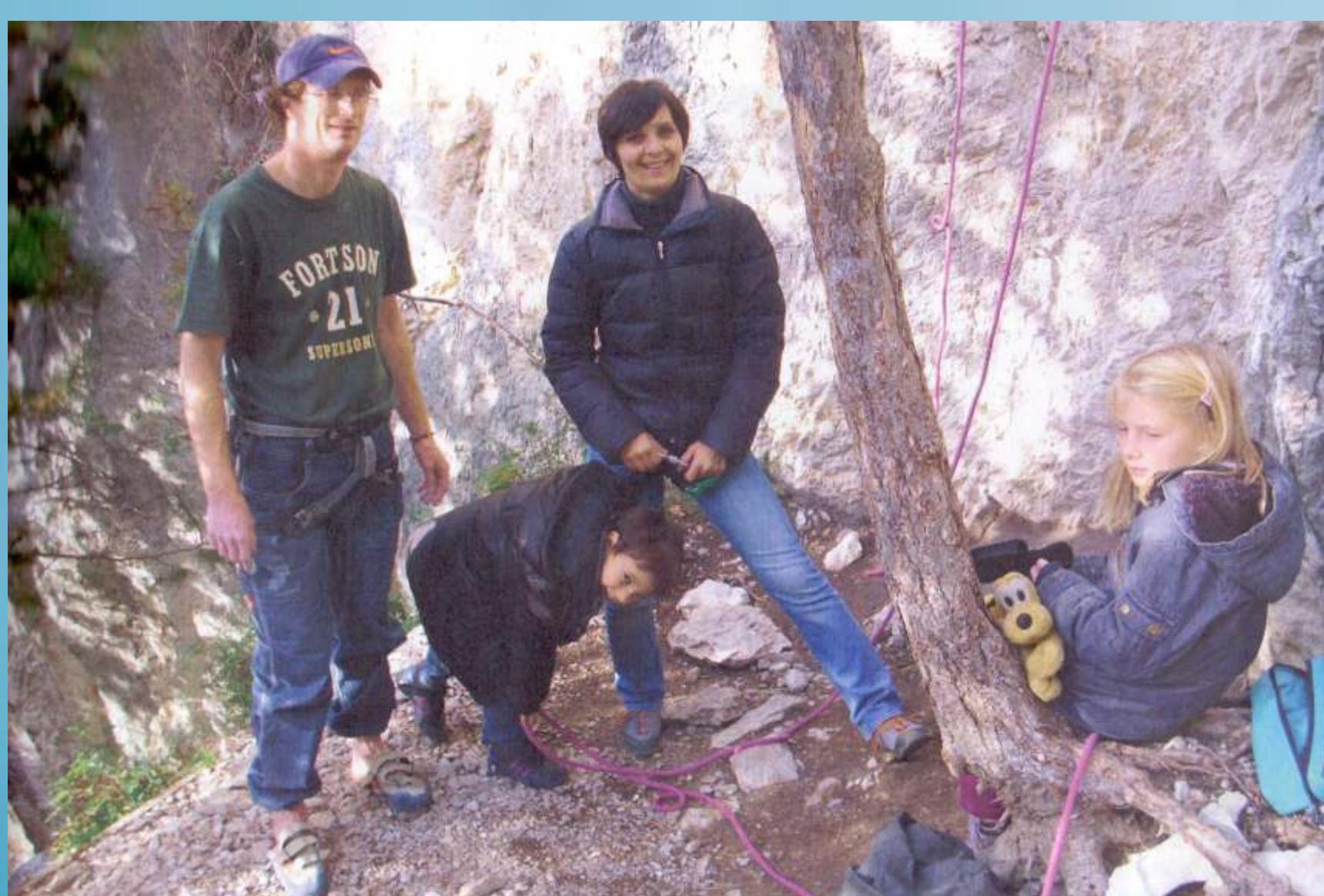
Izletniška raziskovanja

Mojco sem videl že kakšen mesec prej, takoj mi je bila všeč. Ko mi je prijatelj omenil, da gresta na Trnfest, se mi je zdelo, da moram biti tam tudi jaz. Takrat sem porabil vso svojo zmožnost koncentracije, da sem vse naredil prav. In je uspelo.
(Ona, Tadej Golob)

Tadej, Mojca, Lovro

Oba sva preprosta človeka, ne potrebujeva veliko. Pomembno je, da smo zdravi in se imamo radi.
(Ona, Mojca Manfreda)

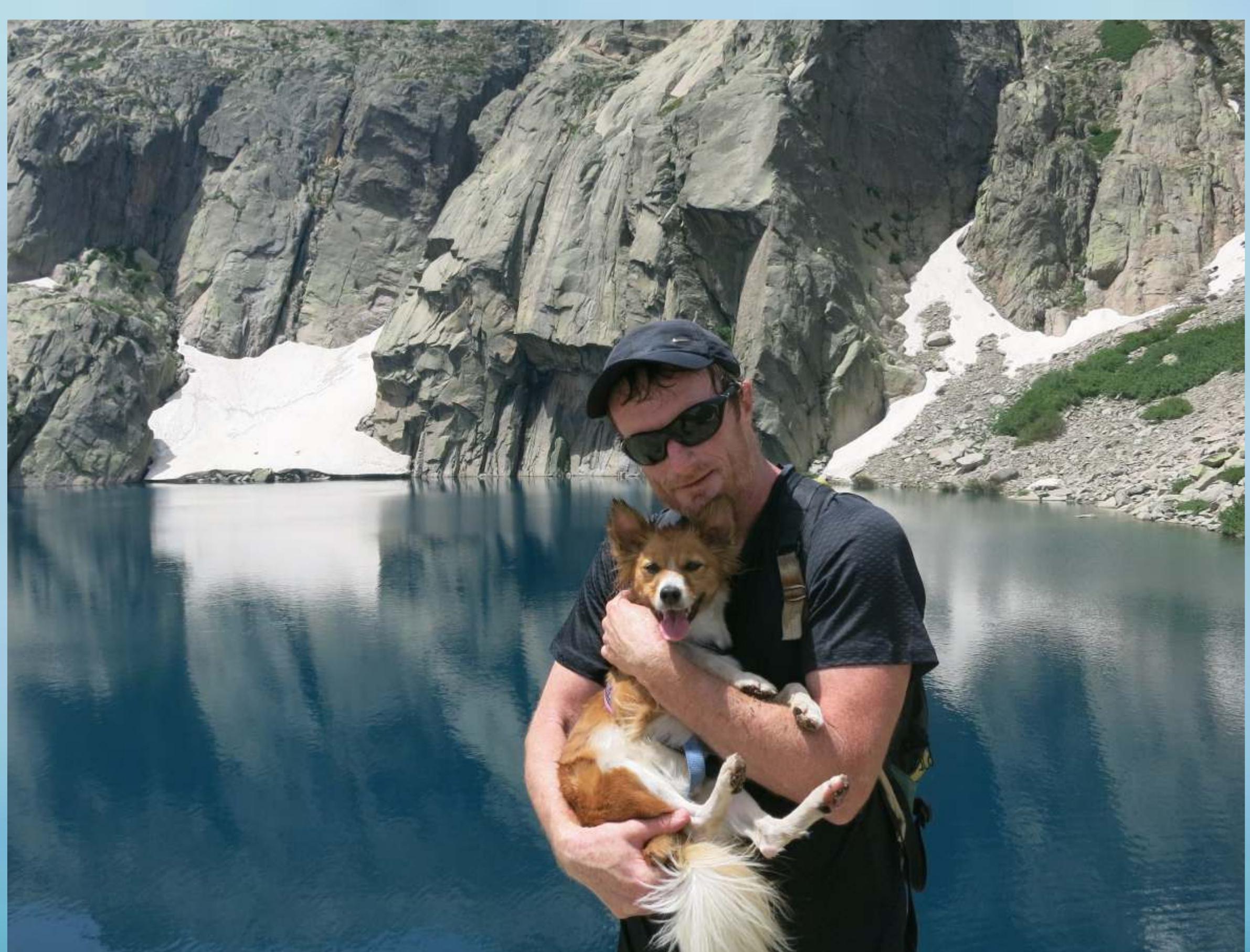
Tadej, Mojca, Lovro in Brina

Ljubljana

V poletju 1986 sem se z dvema prijateljema, enim sošolcem in enim sosedom, odpravil na Kreto. Stari smo bil devetnajst let in čakal nas je odhod v vojsko, pred tem pa počitnice. Takrat sem bral Dostoevskega, njegove Zapiske iz podtalja. Bil sem otožen, ker se mi je zdelo, da se neko življenje končuje, tako kot se je maloprej moje nogometno, in se je res. Šli bomo v vojsko, potem vsak na svojo stran, in kdo ve, ali ni to, kar me še čaka, slabše od tega, kar je že bilo, bolj brezvezno in dolgočasno. Sedel sem na plastičnem stolu v senci pred našim šotorom in s knjigo v roki rekel Irkotu: »Če do tridesetega ne napišem knjige, se ubijem. In tudi, ko jo napišem, se bom ubil.«

(Vse do danes sem mislil, da sem bil s to izjavo zelo izviren, potem pa me je med pisanjem tega Mojca opozorila, da je Erica Jong v Strahu pred letenjem zapisala nekaj podobnega. In ker sem ta roman tudi sam bral, zdaj vem, od kod to.)
(Literatura, Tadej Golob)

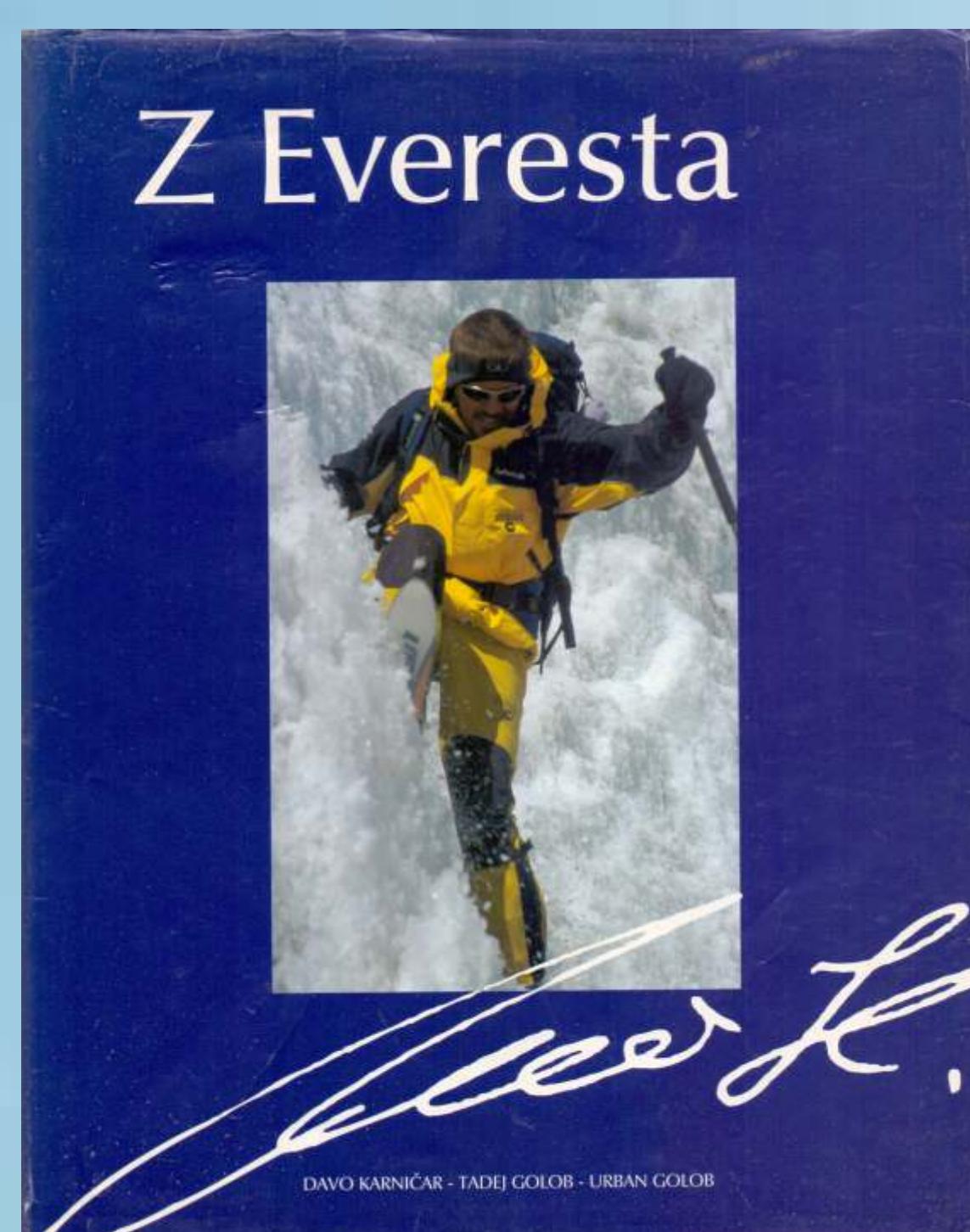
Tadej z Džoli

ALPINIZEM

Tik pred izidom knjige *Z Everesta* sem se sprehajal po Ljubljani, po eni od ne tako prometnih ulic. Roki sem držal v žepih vetrovke in ni se mi jih dalo potegniti ven, ko sem začutil, da bom zazehal. Ne prav posebej na stežaj sem pač odprl žrelo in potegnil zrak ... »Pa roko pred usta!« mi je v mimohodu navrgla starejša gospa.

Roko pred usta? Očitek se mi je zazdel tako ... absurden, nepojmljiv, nepričakovani, da sem kar obstal.

Dober mesec pred tem smo se vrnili iz Nepala, Davo in ekipa, ki mu je pomagala pri prvem popolnem smučarskem spustu z Everesta. Naše druženje z goro je skupaj z dostopom trajalo mesec dni in pol in v tem času smo se navadili živeti po njenih pravilih. Pročelje civiliziranega sveta se je odluščilo z nas kot nepotrebna navlaka, njegove samoumevnosti pa so postale vprašljive – jesti, spati, dihati, ohraniti toploto ... priti na vrh in ostati živ. Samo to je bilo važno. Postali smo drugačni. (Z Everesta; Tadej Golob)

Davo Karničar, Tadej Golob, Urban Golob:
Z Everesta, 2000

Leta 2000 smo odšli na odpravo na Everest z Davom Karničarjem, ki je smučal z vrha – in dogovorili smo se, da bomo vse skupaj dokumentirali s filmi in knjigo. Takoj sem se javil za knjigo, želel sem si to opisati, sestavili pa smo tudi pogodbo – tako sem imel neko prisilo, kdo ve, ali bi brez nje tudi dejansko kaj napisal. Napisal sem jo v osemnajstih dneh in imam jo doma, vendar je nikoli ne berem, ker je pač taka, kakršna je lahko knjiga po osemnajstih dneh. K sreči pa ima nekaj dobrih pasusov, zaradi katerih sem začel tudi razmišljati, da bi pisal dalje. (Literatura; Tadej Golob)

Budistični bogovi so bili na gori najbolj naklonjeni petim članom odprave na fotografiji

Na poti

Navadil sem se gibanja, plezanja, tekanja, in če se mi kdaj ne da, se hitro počutim zaležanega. Precej časa sem imel slabo vest, ker se preganjam po hribih in laufam in zapravljam čas, namesto da bi bogatel oziroma skrbel za kariero. Ampak potem sem ugotovil, da me je pri vseh stresih, od službe do bitke za preživetje, prav to ohranilo pri življenju in pri pameti. Drugače bi me že infarkt.

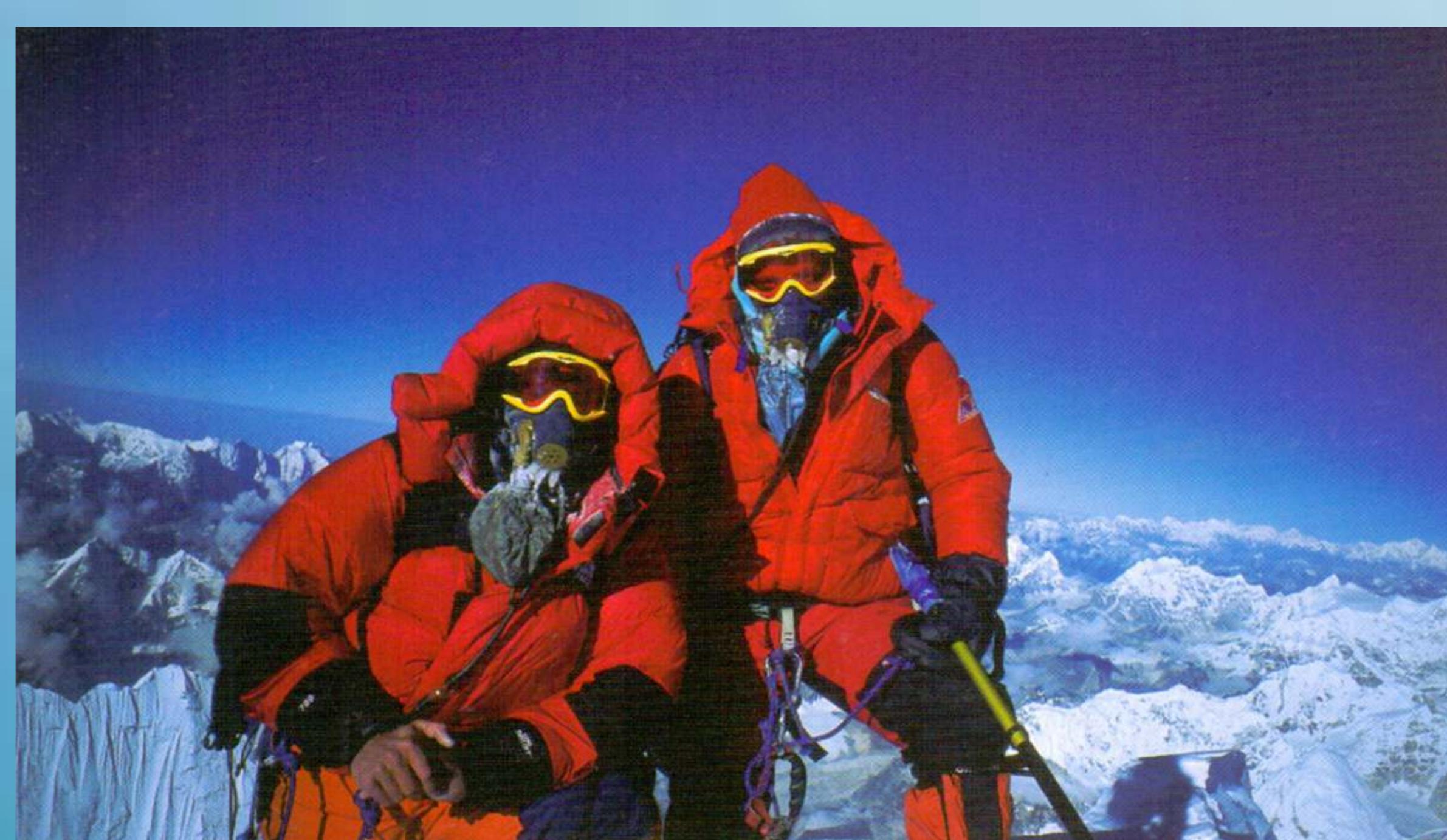
(Otrok in knjiga, Tadej Golob)

Večkrat me sprašujejo, kaj je moja najljubša jed. Nimam je. Po desetih urah v steni, dolgem teku ali kolesarjenju je moja najljubša jed tisto, kar takrat jem. Čim bolj mastno, tem bolje. (Ona; Tadej Golob)

Ledeni slap

Bral sem Jungovo *Človek in njegovi simboli*, v kateri je ob analizi pisem alpinista, ki je umrl v hribih, razpredal o nezavednem strahu pred smrtno. Tukaj sem jo tudi nehal brati, ker ta strah ni nezaveden, je še kako zavesten. In je tudi koristen, ker te obvaruje pred prevelikim tveganjem. (Ona; Tadej Golob)

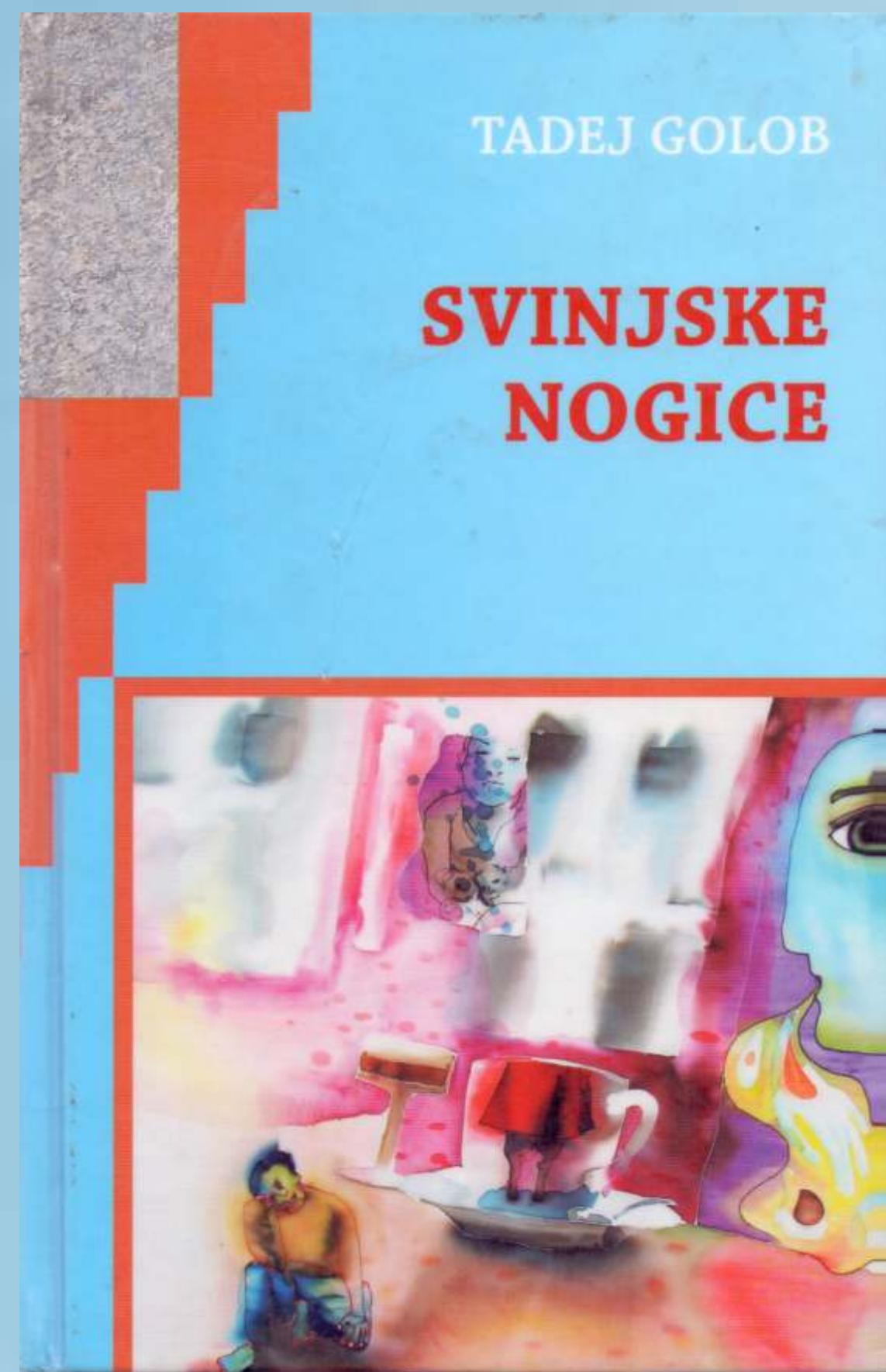
Grega Lačen in Tadej Golob na vrhu Everesta. Foto: Matej Flis

Grega in Tadej zadnjo noč na ledeniku Kumbu

KRESNIK

Tadej Golob je prejemnik nagrade kresnik 2010 za roman *Svinjske nogice*, ter še dvakrat nominiranec zanj – leta 2014 za *Ali boma ye!* in leta 2017 za kriminalko *Jezero*. »Dobil sem kresnika in svet je bil čuden, svetel in lep kot zvezda na nebu, kot bi rekel Tone Pavček, oziroma lep, svetel in zveneč, kakor iz čistega srebra ulit, kot bi rekel Ciril Kosmač.« (Literatura; Tadej Golob)

Svinjske nogice, 2009

Meni načeloma dol visi za hrano. Če bi bilo po moje, bi lahko živel od tablet. Ameriški vesoljeci imajo tako hrano, vse v tubah pa v tabletah. Od tega bi jaz lahko živel. Še okusa jim ne bi bilo treba dodat. Samo da ima toliko in toliko kalorij pa hranilnih snovi, drugega ne nucam. Rusi tega verjetno nimajo, na njihovih postajah še vedno cmarijo šnicle in zelje in jim teče mast po bradi in po umazani posodi in v kotu rakete ali raketoplana, če ima ta reč sploh kote, čepi samovar in se kadi para iz njega in dela fleke po stenah in tisto meni ne bi bilo všeč. Amerikanci pa lepo zjutraj eno tabletko nečesa in zraven še eno tabletko kofeina namesto podaljšane kave in potem opoldne tabletko nečesa drugega in prašek tega, pa pilulco aperitiva. To, evo, za to sem pa takoj.

Edino, kar me zjebe v moji filozofiji, je burek. Bureka v prahu si ne znam predstavljati. Burek je treba občutiti. Trd, a ne presuh sir, pa elastično testo okoli njega, skozi katerega curi maščoba, nad vsem pa zapečena skorjica. Pa vse skupaj lepo zvito v eno tako šiptarsko presto ali spiralno, kot to delajo na Miklošičevi. Ali pa trikotnik na Bavarcu, tudi tisti ni slab.

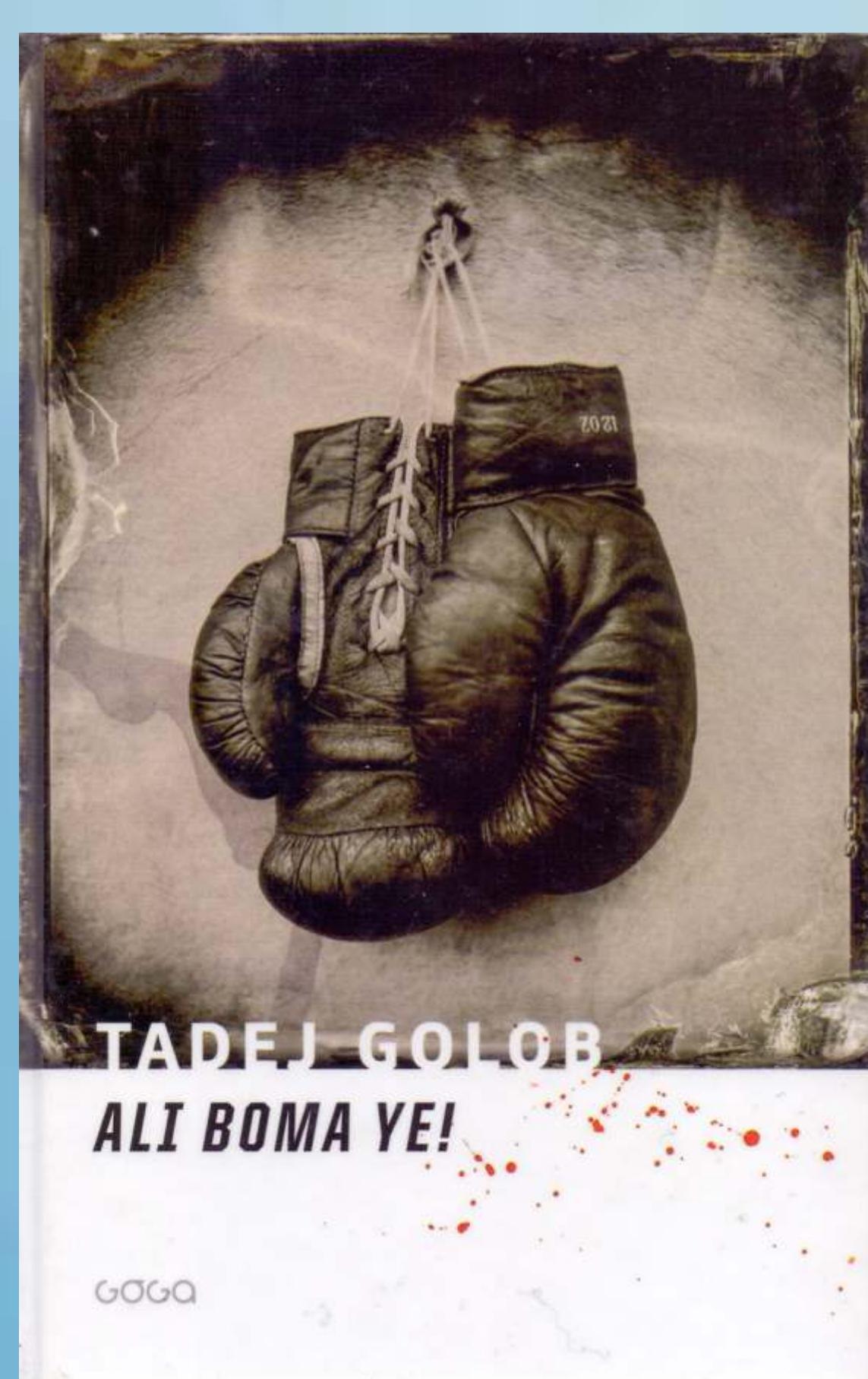
Ko sem pisal *Svinjske nogice*, to je bilo okoli leta 2000, sem imel dva majhna otroka, kreditov čez glavo in mučila me je nespečnost. Nenehno sem bil zaspan, brez energije, in spomnim se, kako sem se lotil pisanja knjige. Nisem vedel, kako se napiše roman, ampak odločil sem se, da bom pisal in da do napisanega ne bom kritičen. Oziroma da bom kritičen do tega pozneje. Zvečer sem se usedel k računalniku, tipkal do enih ali dveh zjutraj in po kakšnem mesecu napisal 100.000 znakov. Ko sem prebral napisano, sem videl, da je obupno. Tako zelo obupno, da sem vse zbrisal. Ugotovil sem, da se na tak način ne da pisati, enostavno ne gre. Nadaljeval sem počasneje: napisal sem okvirno zgodbino in se z njo še in še ukvarjal – potem pa sem ugotovil, da je sploh ne potrebujem, in jo vrgel iz besedila. Tri leta sem pisal ta roman in na trenutke je bilo zelo mučno.

(Literatura; Tadej Golob)

Lep si in rad te imam, je včasih sredi igre prilaufal do mene, bučko mali, kar se mi je zdelo super, ker ni ravno veliko ljudi na svetu, ki bi ti to rekli, sploh pa, da bi še resno mislili. Niti to, da te imajo radi, še manj pa, da si lep.

Logično je, da mora imeti tetovator tudi kaj poslikanega. Kako bi pa bilo, če ne bi imel? To je, kot da bi te rihtal škrbast zbozdravnik. Pa ti vrtal z bormašincu po ustih in sral po glavi zaradi kariesa, sam pa ko Potočka Zijalka. Ali pa, da bi te strigel plešast frizer. Dobro, to bi še šlo, ni sam kriv, in ko je on to študiral, je verjetno še imel kaj na glavi in v svojem življenju sem že videl kakšnega takšnega. Ne bi ti pa pleško mogel prodati sredstev zoper izpadanje las. Meni itak ne bi mogel, ampak tudi, če bi imel denar, recimo. Kevinu Costnerju bi pa verjetno, ker sem nekje bral, da so morali za nek njegov film računalniško dorisat posnetke, na katerih je preveč plešast. Jaz k sreči nisem trpel zaradi tega. Sem imel svoje lase na glavi, in ko sem se tega spomnil, mi je bilo malo lažje. Costner ima denar, nima pa las.

Ker človek brez upanja bolje, da crkne. Če si lačen in čakaš pred piskrom, v katerem se kuha juhca, se da zdržat, pa magari krepaval, če si pa lačen nekje v božji materi brez juhce in cepetaš, je pa jeba. Zdržiš že, dokler zdržiš, ker kaj pa naj, ampak si slabe volje. Mogoče ne bi smel reči juhca, ker koliko se pa naješ od juhce?

Ali boma ye!, 2013

»Daj mi deset centov,« izreče samoumevno kot »Dober dan«. (Tega se je naučil pri vojakih. Ko blefiraš, napravi to mimogrede. Ne kradi na skrivaj. Vzemi, kot da ti pripada. Kot Obi-Wan Kenobi.)

Pri pisanju romana *Ali boma ye!* sem imel filmsko nadgradnjo že v glavi. Prebral sem knjigo Zgodba Roberta McKeeja in ugotovil, da sem nekatere stvari poznal že prej. Vedno bolj se mi zdi v redu, da se držiš nekih okvirov, da si postaviš določene šablone in skušaš znotraj njih ustvariti nekaj originalnega. Da se torej sam omejiš s pravili pripovedovanja zgodb, ki so večna, in z nekaj niansom skušaš narediti nekaj izvirnega.

Izhajal sem iz sebe, iz svojega zanimanja za šport. Ukvaram se z alpinizmom in zdaj sem v letih, ko gre krvulja navzdol. Trudim se sicer, da ne bi šla prestrmo navzdol, ampak telo govori svoje: nekaterih stvari kmalu ne bom zmogel več. In življenje ima vedno prav, *Ali boma ye!* pa je tudi knjiga o krizi srednjih let.

(Literatura; Tadej Golob)

»Ti sicer nisi nokavter niti plesač. Si pa še kar...«
»Kaj sem?«
Čez Andrejev obraz se zapelje senca nekakšnega ginotja.
»Koliko časa sva skupaj?«
»Od začetka,« reče Primož.
»Ja, saj. Nisi iz učbenika, ampak za pesnika si čisto dober boksar. Ni treba, da te je sram.«
»Pisatelj.«
»Isti kurac.«
»Nimaš nekih rok niti nog. Nimaš dinamita, ampak znaš pa čudno muvat. Ne zgleda, ampak deluje. No, prav dostikrat ti niso štelci, ne?«
»Nikoli.«

Noč je jasna in za konec oktobra sploh ne mrzla. Brez vetra je in brez ljudi. Ne dežuje več. Zavije na glavno cesto, na pločnik ob njej in mimo Krigla. Za mizami pred njim jih sedi nekaj in piše pivo in kadi. Še vedno jih je več zunaj, pa je že oktober, pomisli. Škoda, da se niso dobili tukaj. Lahko bi se, če že on plača. Plača, čeprav nima denarja. Za Kriglom je banka in za vsak primer zavije na bankomat. Vstavite kartico, PIN-koda, znesek po izbiri itn. Zneska ne moremo izplačati ... Ker denarja ni. Jasno, da ga ni. To je najbrž edina stalnica zadnjih desetih let, od rojstva otrok. Pravzaprav že enajstih. Po čem se bo spomnil najlepših let svojega življenja? Po tem, da je bil stalno brez denarja. To je naporno. Ljudje z denarjem ne vedo, kako zelo je to naporno.

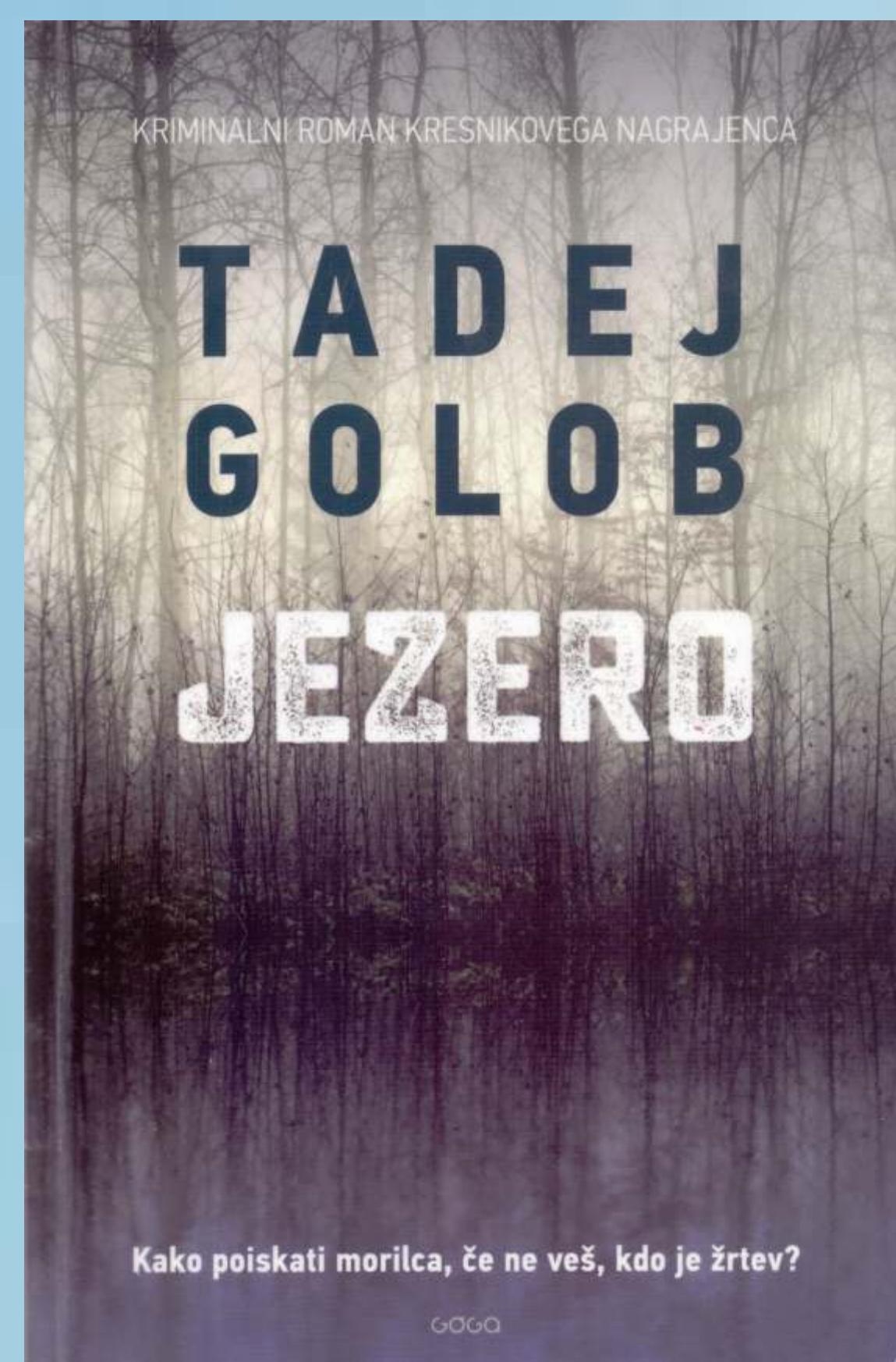
Ko je zbolela, jo je obiskal. Ko je zvedela, da je bolna, ker zbolela je že prej, že v Münchenu je stokala, da jo tišči v prsih. Nehaj kadit, si je mislil takrat in sprva mu je šla na živce. Nič osebnega, vsi starci hipiji so mu šli na živce. Pa mladi tudi in Polona mu je šla na živce in Marjeta, prevajalka, prav tako. Preveč so govorili ali pa premalo ali pa so prepočasi hodili ali pa niso vedeli nič o boksu, niso poznali, se pravi, poznale, Muhammada Alija. To je tako, kot bi on rekel: »Tolstoj, kdo je že to? Neki šahist?« Ampak njih ni bilo nič sram, kot bi bilo njega, če ne bi poznal Tolstoja.

TARAS BIRSA

Najprej sem mislil, da bo moj inšpektor, ki mu komplizivno ukvarjanje s športom nadomešča impulze, ki bi jih sicer dobil z alkoholom, bivši tekač, ker je tek pri nas precej popularen, a potem – naj mi tekači oprostijo – sem potreboval nekaj močnejšega, zato sem ga postavil tako, da nekako nezavedno krivi družino za to, da se ni mogel resneje ukvarjati z alpinizmom, in se pri petdesetih sprašuje, za kaj je sploh živel.

Za nekdanjega alpinista sem ga naredil seveda tudi zato, ker se sam ukvarjam s tem, dodal sem še nekaj potez, ki so del moje osebnosti, ker je bilo tako lažje. Zanimivo, med pisanjem lik ni postal podoben meni, ampak jaz njemu. Ko sem bil na morju s knjigo skoraj pri koncu, sem bil vsak dan bolj jezen na družino, ker mi je 'kao' zafrknila življenje. No, jaz nisem nehal plezati, nisem pa več hodil na Himalajo, a premislek o tem me je spravljal v tečnobno voljo in prav vesel sem bil, ko sem dokončal knjigo, da sem se lahko vrnil k svojemu običajnemu jazu.

(Delo; Tadej Golob)

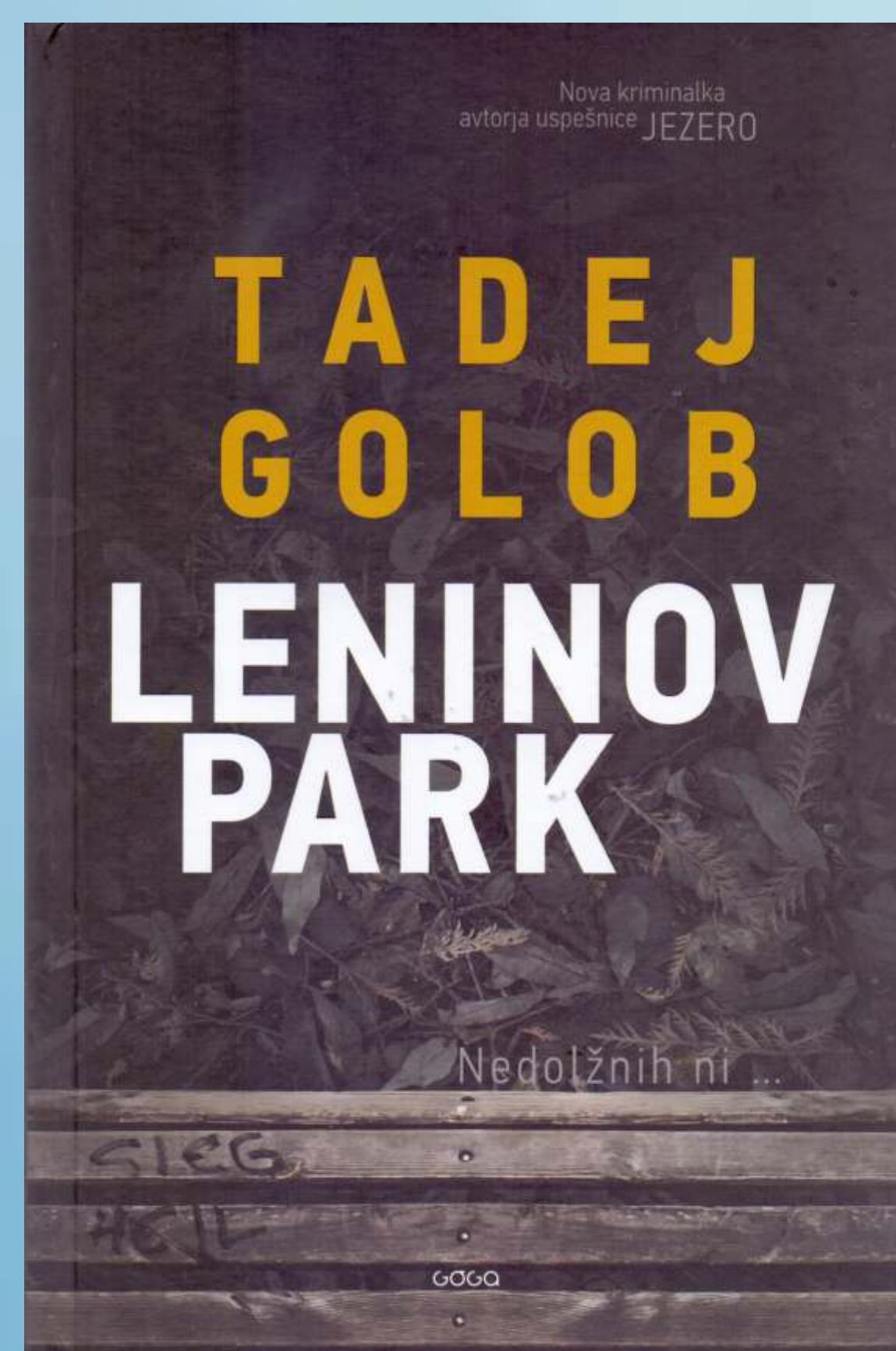
Jezero, 2016 in 2017

JEZERO

Šestindvajsetega maja je Taras stal na vrhu svojega prvega in – tega takrat še ni vedel – edinega osemčetega. Če bi, bi verjetno poskusil ostati dlje kot ubogih petnajst minut, a tudi teh petnajst minut se spominja kot redkih trenutkov popolne sreče, težko primerljivih s čimerkoli prej in potem. Po intenzivnosti še najbolj z rojstvom Anje in dve leti kasneje še Mojce. Ampak vendarle ni bilo isto.

Lep ni bil, to je vedel in se z leti nehal ozirati na to, kolikor se to pač da. Dokler mu ni kdo pod nos pomolil kakšne njegove fotografije, je še kar šlo. Na počitniških fotografijah ga skoraj ni bilo in Alenka ga je moralna prisiliti, da se je kdaj postavil pred aparatom. Njegov nos je bil dvakrat zlomljen, ampak na to se ne bi mogel izgovarjati, ni se mu poznalo, le oblika je bila nekam nepravilna, a je bila takšna že v osnovi. Alenka mu je nekoč v šali rekla, da ima najlepši obraz od konice nosu navzdol, vključno z brazgotino, ki se je vlekla poševno čez zgornjo ustnico do vznožja nosu. Spomin na kos ledu, ki ga je v slapu sam odhrnil s cepinom in ga vrgel nase, k sreči nad zgornje zobe. Razumel je, kaj je hotela povedati. Nos ni bil najlepši. Oči neopredeljivo rjavozelene barve, bolj skupaj, kot bi bilo dobro, čelo ravno prav visoko in lasje, kostanjevi, za ta leta prav tako dobrji. Ušesa ob glavi, tu se ni imel kaj pritoževati. Je bil vsaj zanimiv?

... In potem bo kriminalka, skoraj zagotovo, takšna klasična whodunnit, z detektivom, ki bo nekakšen križanec med Sherlockom Holmesom, Philipom Marlowom in Clarice Starling. Najdejo truplo, žensko, na čuden način iznakaženo (na kakšen, še ne vem), in detektiv ... (tudi imena še ne vem), zelo izviren lik, se loti dela. Trupel bo potem seveda še precej. (Literatura; Tadej Golob)

Leninov park, 2018

LENINOV PARK

Na klopi pred cerkvijo je prepoteno majico zamenjal s svežo, iz majhnega nahrbtnika. Potem je še nekaj časa gledal hribčke v okolici, pa v dolino, iz katere se je dvigala rahla meglica, in ni si mogel kaj, da ne bi, kot pravzaprav vsakič, pomislil, kako lepa je Slovenija. Ne samo tu, v teh gričih v okolici Ljubljane, povsod.

»Ni ga boljšega proti bakterijam, kot je ultravijolično sevanje,« je bil nekoč prisiljen poslušati Goloba. »Če bi obesil vrečko z umazano vodo na nahrbtnik ... Recimo, da si nekje v divjini. Če bi se z njo sprehajal ves dan po soncu, bi lahko zvečer mirno popil vsebino te vrečke ...« Bla, bla, bla. Kateri kreteti bi se s polvinilasto vrečko, polno vode, sprehajal po divjini? Najbrž se še Taras ne bi.

Če bi bila starka na klopi ena teh starejših gospa z urejenim življenjem, bi rekla, da jih ima blizu osemdeset. Tako pa, toliko je že vedela, ni nemogoče, da bi jih imela komaj šestdeset. Življenje na ulici ni za slabice.

Danes so bili v parku otroci, glasni, ampak otrok mora biti glasen. Če ni, je z njim nekaj narobe. Mi, starci, moramo molčati namesto njih.

Taras je bil navajen tikanja že vse od svojih plezalskih dni. Plezalci se tikajo, tako je veljalo svoje čase in Tarasu niti kot popolnemu začetniku ni padlo na pamet, da bi vikal svoje tudi štirideset ali petdeset let starejše kolege. Najbrž bi bili jezni nanj, če bi to storil. Tikanje je razumel kot tiho zavezništvo med dvema enakovrednima človekom in žal mu je bilo, da je bil spontanega tikanja deležen vse manj in manj. V svoji glavi je bil očitno mlajši, kot so ga dojemali drugi.

Knjigarna je imela tudi antikvariatski del, kjer je staknil biografijo Beatlesov, njen prvi del. *Nataši za uspešno končano osemletko, dedek in babica*, je pisalo na tretji strani knjige in stožilo se mu je po časih, ko so dedki in babice svojim odražajočim vnukinjam kupovali biografije rokovskih bendov. V dilemi med Beatlesi in Rolling Stonesi je čvrsto stal na strani Beatlesov.

»Kriminalka propade, če je bralec ugotovil morilca pred koncem.«

DELA ZA MLADINO

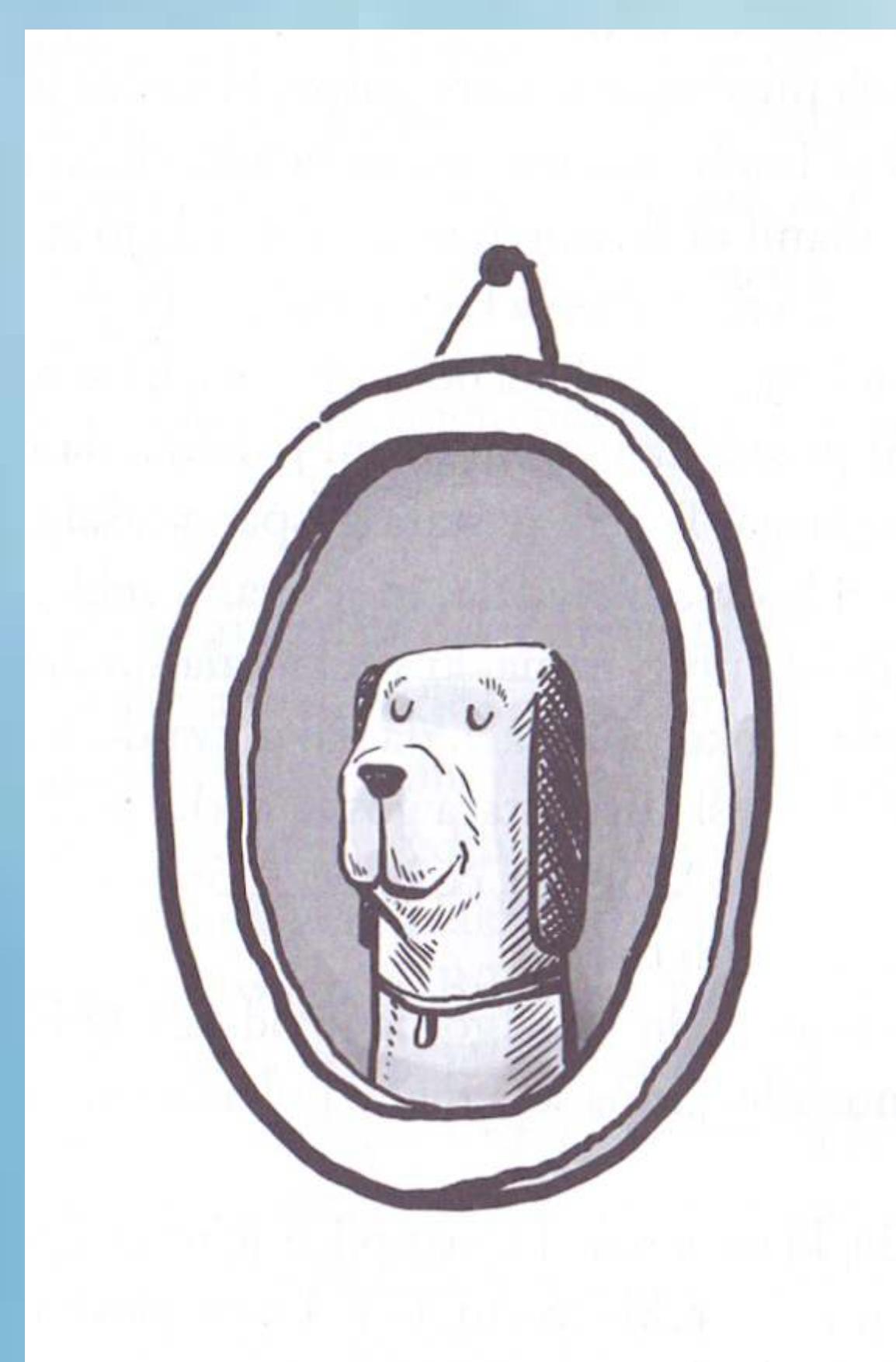
Danes mladih bralcev ne šparajo več, obstaja že zelo brutalna literatura za mladino. Sam imam dva otroka in mislim, da ta literatura vseeno mora imeti nekakšen filter. Hčeri, ki je takrat imela dvanajst let, nisem dovolil brati *Svinjskih nogic*, ker se mi za to še ni zdela dovolj stara. Kakorkoli se že to sliši, mislim, da mora biti literatura za mladino vzgojna, dobri fantje morajo zmagati, slabí pa zgubiti.

(Literatura; Tadej Golob)

Kam je izginila Brina?, 2013

Doma ne smemo imeti psa zaradi tega, ker smo v bloku, čeprav je stara gospa tudi v bloku, in to še v istem, pa ker nas nič ni doma in še, ker je tati rekel, da ga ne bo vozil lulat ob petih zjutraj pa z vrečko hodil za njim in pobiral pasjih drekcev. Potem sem obljudila, da bom jaz, pa ni pomagalo, ker tudi meni ne pusti iz hiše ob petih zjutraj. Pa Lovro ima astmo in bi zaradi pasjih dlak lahko kašljal. Čeprav tega ne verjamem, ker imata dedek in babica psa, in ko greva tja, nič bolj ne kašlja kot doma.

Lovro ima sploh taka čudna vprašanja. Enkrat je tatija vprašal, kaj je to elektrika, in je tati rekel, da je to preprosto in je to nekaj nevarnega in te strese ...

»Ja, ampak, kaj je to?«

Tati se je zamislil in nekaj časa tuhtal, potem pa poklical Frenka po telefonu, naj pogugla za elektriko, ker mi nimamo interneta, ker nimamo niti televizije, odkar smo se preselili, in zato gledamo devedeje. Frenk je poklical nazaj in sta se pogovarjala, ampak očitno ni bilo nič pametnega, ker se je tati spomnil, da je njegov tati, ki je najin dedi, električar, ki pa ni več, ker je upokojen, in ga je poklical. Dolgo sta se pogovarjala in je bil videti utrujen, ko sta se nehala, in je povedal Lovrotu.

»Elektrika je usmerjeno gibanje elektronov po vodniku.«

Lovro je rekel, da še vedno ne razume.

»Nič hudega, ti si samo zapomni, da je nevarna.«

Ta knjiga je bila prva, pri kateri nisem imel nobenih ustvarjalnih težav, zapor, zavor, kar sama je nastajala in še ogromno sem se naučil od svojih otrok. Recimo, opazil sem, da sta mi odgovarjala, da so ljudje prijazni, če so bili v redu, ali neprijazni, če niso bili. Prijaznost je bila v njunih očeh glavna kvaliteta. In v bistvu to drži. Največ, kar lahko od ljudi pričakuješ, je, da bodo prijazni.

(Orok in knjiga;
Tadej Golob)

Za kosilo je bil krompir in sojini polpeti, ker midva z Lovrotom ne jeva mesa, in tatuju in mami vsi težijo zaradi tega, ker ni dobro, da ne jeva mesa, in da za odrasle mogoče ni tako škodljivo, da ne jeo mesa, za otroke pa, da je. Potem jim tati pove, da on in mami jesta meso, in ga vsi čudno gledajo, ker mislijo, da onadvaj tudi ne jesta in da zaradi tega midva ne jeva. Vpraša jih, če mu lahko povejo, kako naj naju prisili, da ga bova jedla? Nobeden ne pozna odgovora, ker ga ni, ker midva ne jeva mesa zato, ker nočeva ubijati živali, in ga nikoli ne bova jedla. Mami je vprašala Lovrotovo zdravnico za pljuča, ker on ima astmo, če je kaj narobe, ker ne jeva mesa, in je rekla, da ne, da ga tudi ona ne je. Tatija sicer malo skrbi, ker je Lovro malo manjši, in bi raje videl, da je meso, če pač ne, pa naj je jajca in lečo in skuto, ker so to beljakovine in zaradi njih rasteš.

Lovro je s prstom šaril po ustih in rekel, da se mu majte zob.

»A ti misliš, da zobna nitka obstaja?« je vprašal.

»Nitka?«

»Ah, miška. A sem rekel nitka? No, mislil sem miška. A verjameš, da obstaja?«

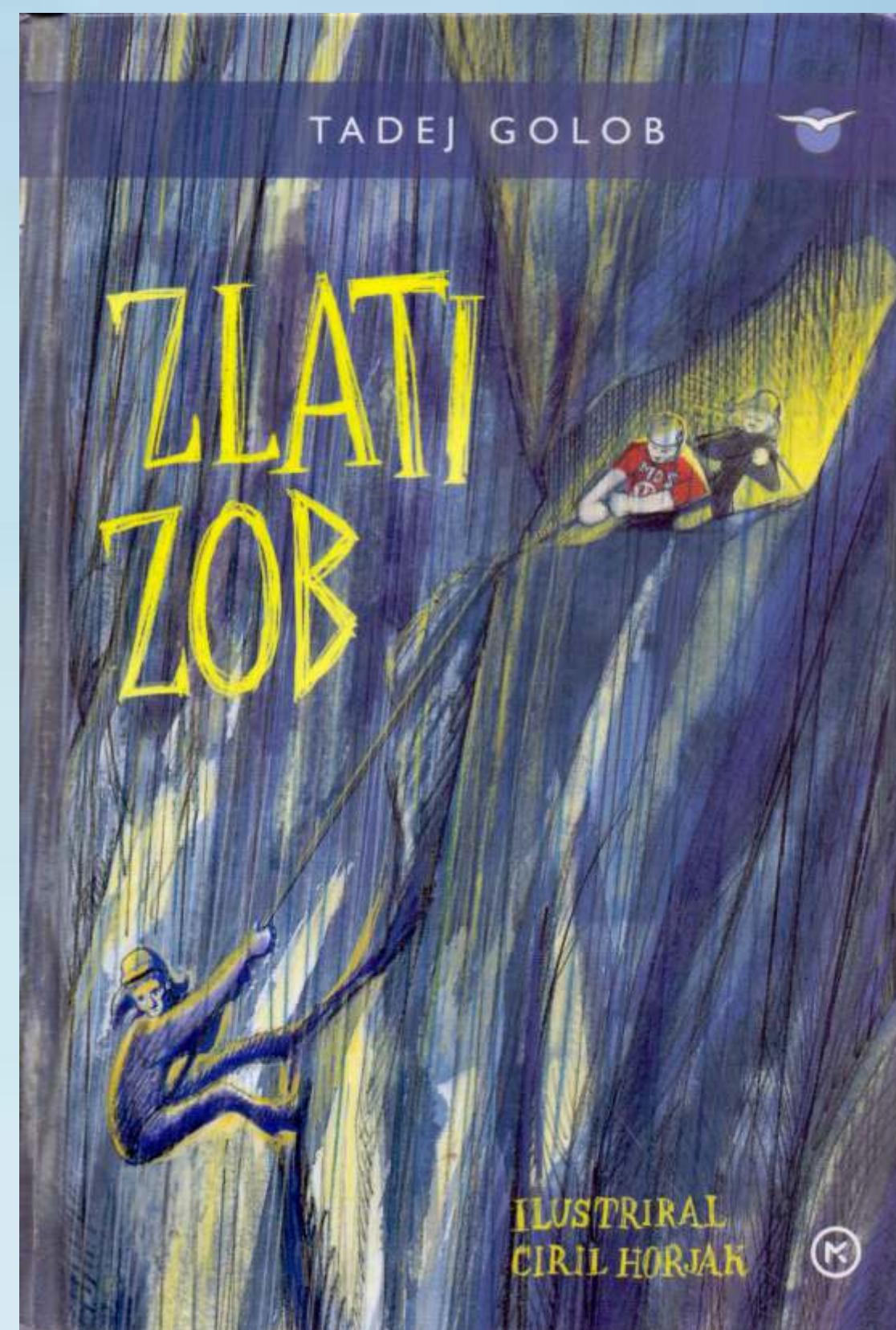
»Seveda obstaja,« sem rekla, »kaj misliš, da ti mami in tati nosita kinder jajca?« Malo je pomolčal, ker je premišljeval.

»No ja, verjetno res ne. Če bi bila mami ali pa tati, bi mi dala jabolka pa marelice.«

Ko sva prišla domov, je tati spet delal na računalniku. Na glavi je imel slušalke, kar je pomenilo, da nekaj pretipkava, ob tipkovnici pa je bila skodelica kave, ampak notri ni bilo več kave, ker jo je popil. Enkrat je polil tipkovnico na tistem računalniku, ki ga lahko nosiš s sabo, in zdaj ta ne dela, in je moral kupiti še eno tipkovnico in jo priklopiti na računalnik, da ta zdaj dela. Takrat je kava zalila črko Č in še eno ali dve za shranjevanje in je tati preklinjal in bil jezen na Cankarja in me je zanimalo, zakaj.

»Ah, nič. Neki štos ...«

Zlati zob, 2011 in 2012

Prišli so do majhnega trga s kipcem ženske, svetnice, in Tomaž, ki ni premogel kakšne posebne katoliške vzgoje, je pomislil na Marijo, pa ni bila.

»Sveta Barbara,« je prebral Tina.

»Zaščitnica rudarjev,« dodal Peter.

»Aja! kako pa veš?«

»Moj stric je rudar v Velenju.«

»Nicomedia 273 – 4 Dicembre 306.«

Popraskala se je po glavi. Tudi ona ni hodila k verouku. »Devetindvajset let je bila stara, ko je umrla. Verjetno so jo kakšni Rimljani pribili na križ ali kaj podobnega.«

»Lastni oče ji je odrezal glavo,« je reklo Peter.

Zgroženo ga je pogledala.

»Pero, ti imaš pa res bujno domišljijo. A ti je to tudi tvoj stric povedal?«

Pihnil je skozi nos.

»Kako ste vi včasih ... A nista hodila k verouku?«

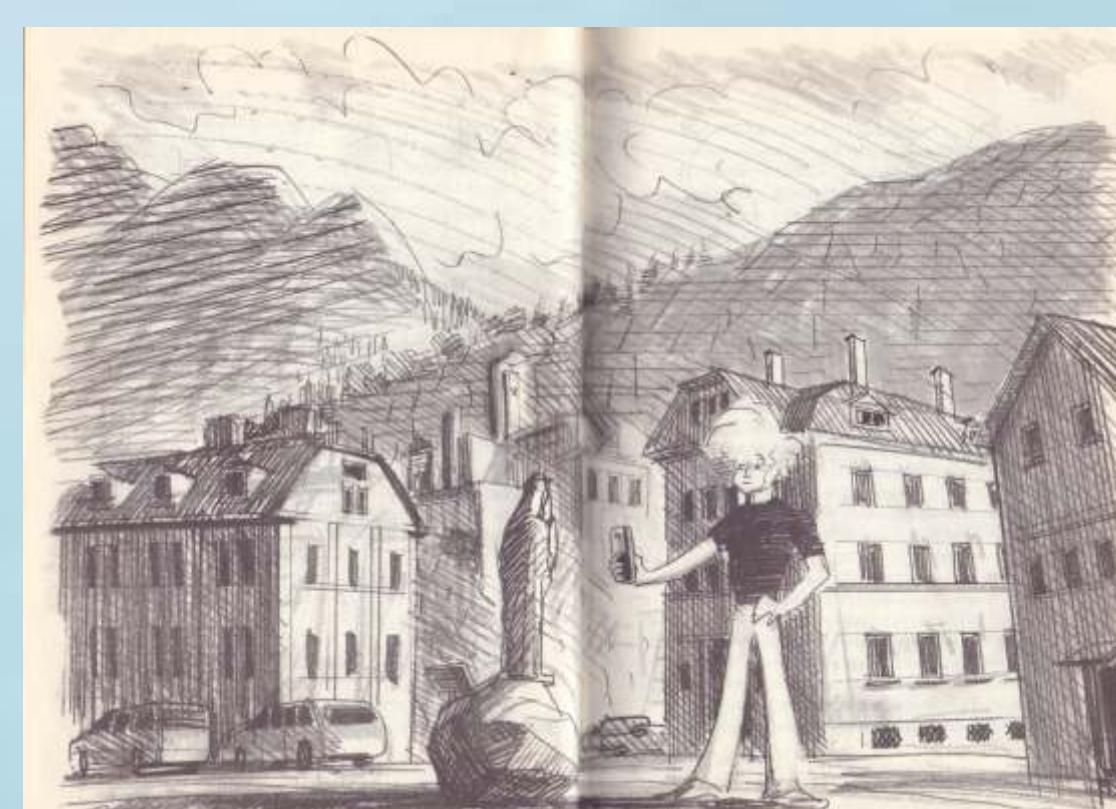
Oba sta odkimala.

»No, pa vama ne bi škodilo. Bi vsaj vedela, kdo je bila ta reva in zakaj jo imajo rudarji radi ob sebi.«

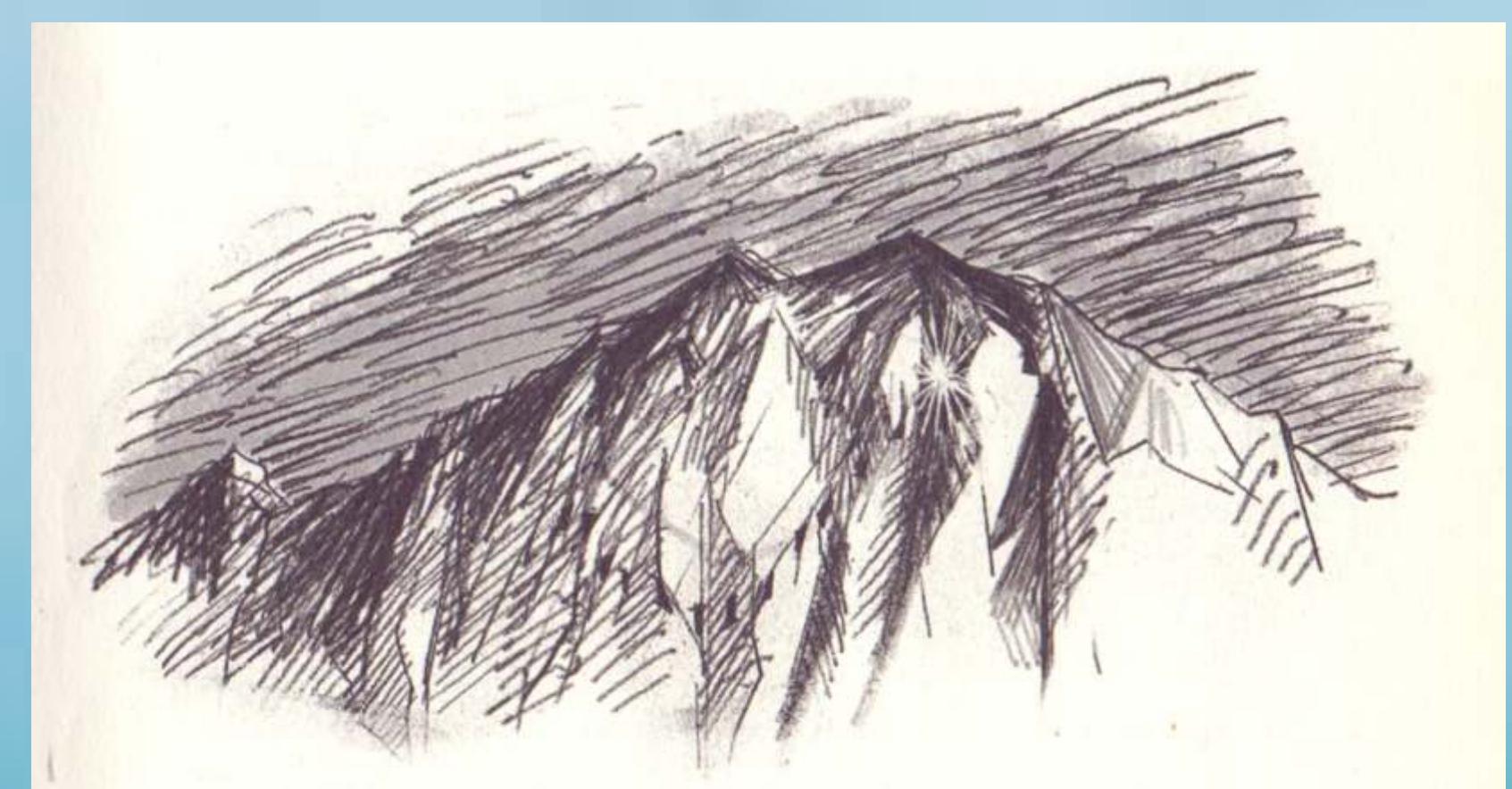
Knjiga *Bratovščina Sinjega galeba* je bila prva, ki sem jo prebral. Pred časom sem jo prebral tudi svojima otrokom in zraven ugotavljal, da je res dobra. Zagovarja določene vrednote, za katere mislim, da so temeljne: solidarnost med ljudmi, aktivnost, otroško radovednost, predznanost ...

V *Zlatem zobu* sem poskusil narediti nekaj podobnega.
(Literatura; Tadej Golob)

Jutro je prišlo prej, kot bi človek v spalni vreči upal. Priplazilo se je s temo, ki se je iz črne, ko je zašla luna, začela spreminjati v sivo in potem počasi, počasi iz sive v rožnato in iz rožnate v modro. Tomaž se je zbudil, še preden bi ga lahko mobi, spravljen v narobe poveznjeni supergi ob njegovem vzglavju. Da ga ne bi dobila jutranja vlagi. Pol sedmih. Pol ure do vstajanja. Premalo, da bi se razveselil in skušal zaspati nazaj, preveč, da bi kar vstal.

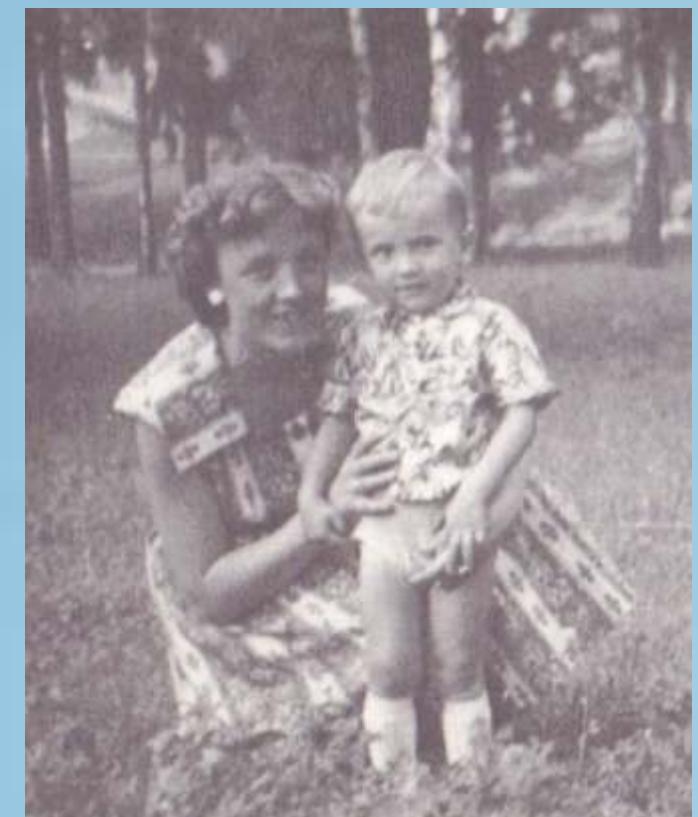
Nebo je bilo polno zvezd. Toliko jih nad Ljubljano nikoli ne moreš videti, niti ob jasnih nočeh ne, je pomislil Tomaž. V glavo mu je priplaval napev. *Mrak se nardu je že, n'coj so zvezde res krasne, moj ti boh, majih je ... Kar sam od sebe. ... an če kera ugasne, kos sveta z njo umre ...*

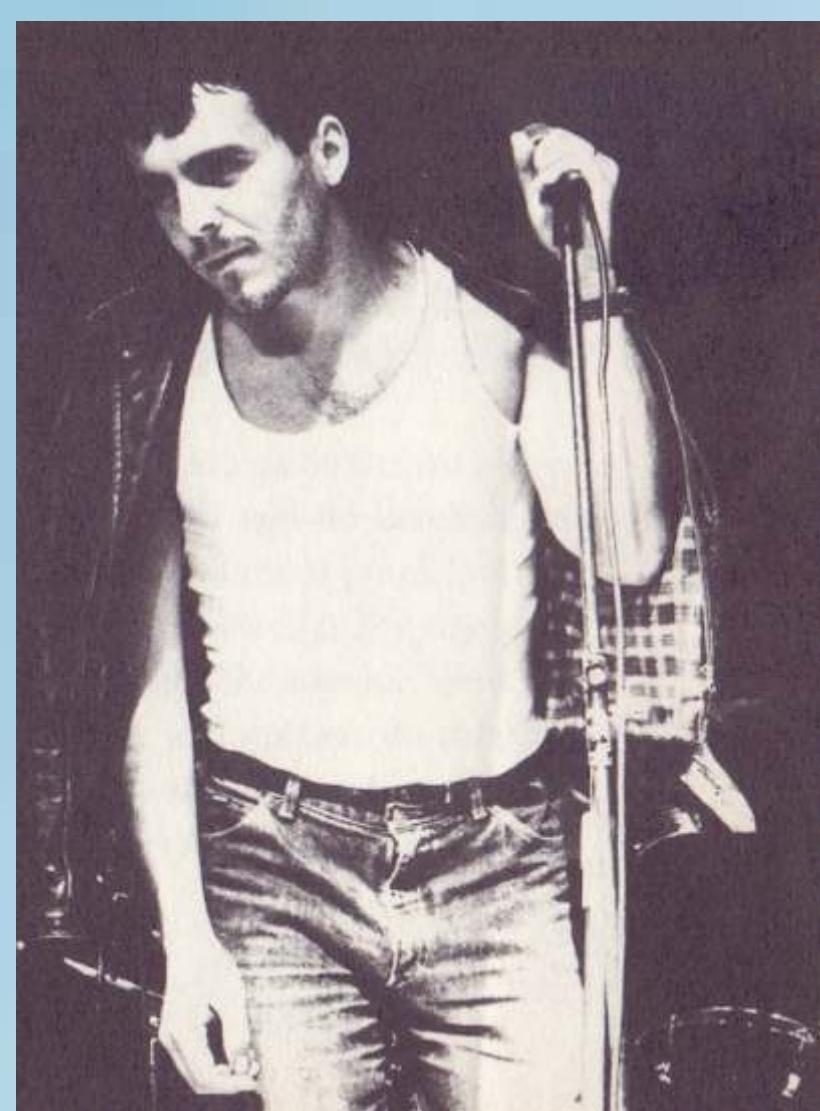
BIOGRAFIJE

Iz nekega govorjenja, včasih skoraj jecljanja, mojega in sogovornikovega, moraš sestaviti nekaj, kar bo posnemalo govor, hkrati pa bo vseeno tekoče. In spraviti skupaj dober intervju, ob katerem imaš dejansko vtis, da tega človeka poslušaš, ni lahko. Kot sem že rekel: biografije so neke vrste hibrid med novinarstvom in literaturo. Dobra biografija je lahko zelo blizu literaturi.

(Literatura; Tadej Golob)

Peter Vilfan z mamo

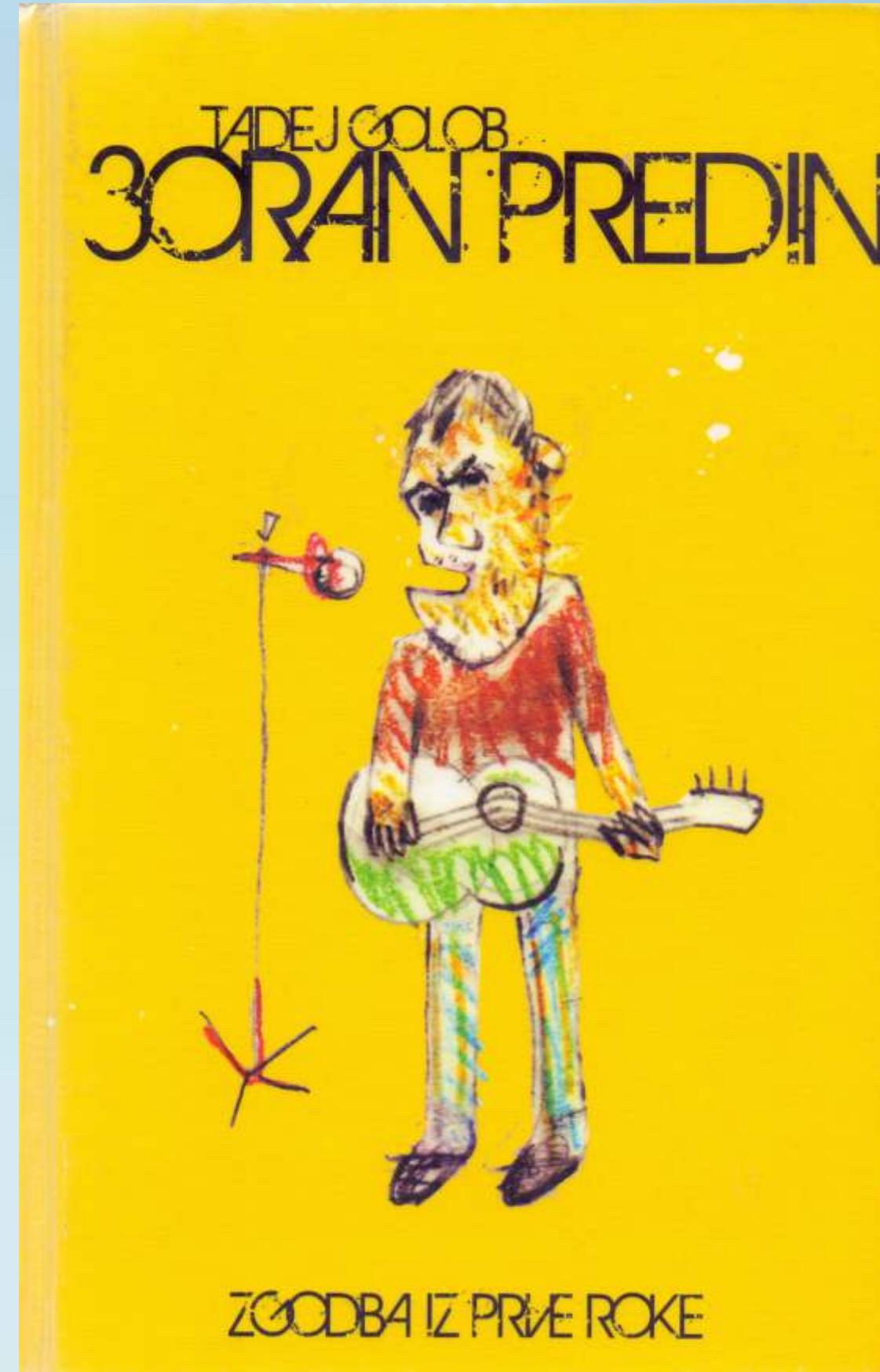
Zoran na začetku glasbene poti
Foto: Mišo Höchatter

Alenka s starši

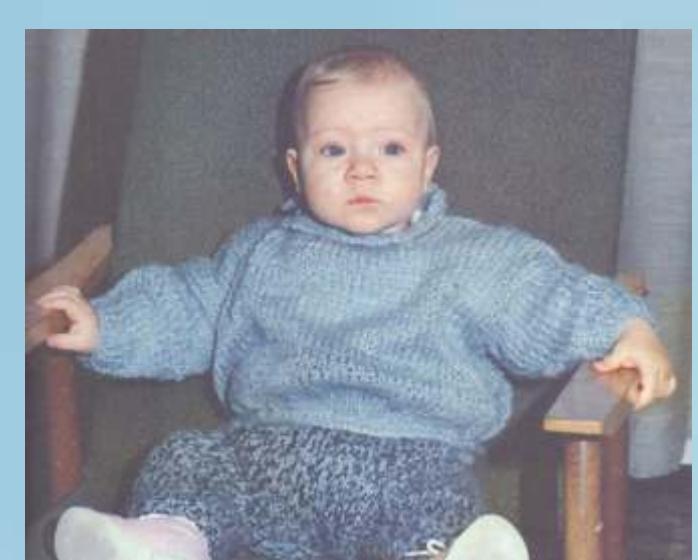
Peter Čeferin na traktoru

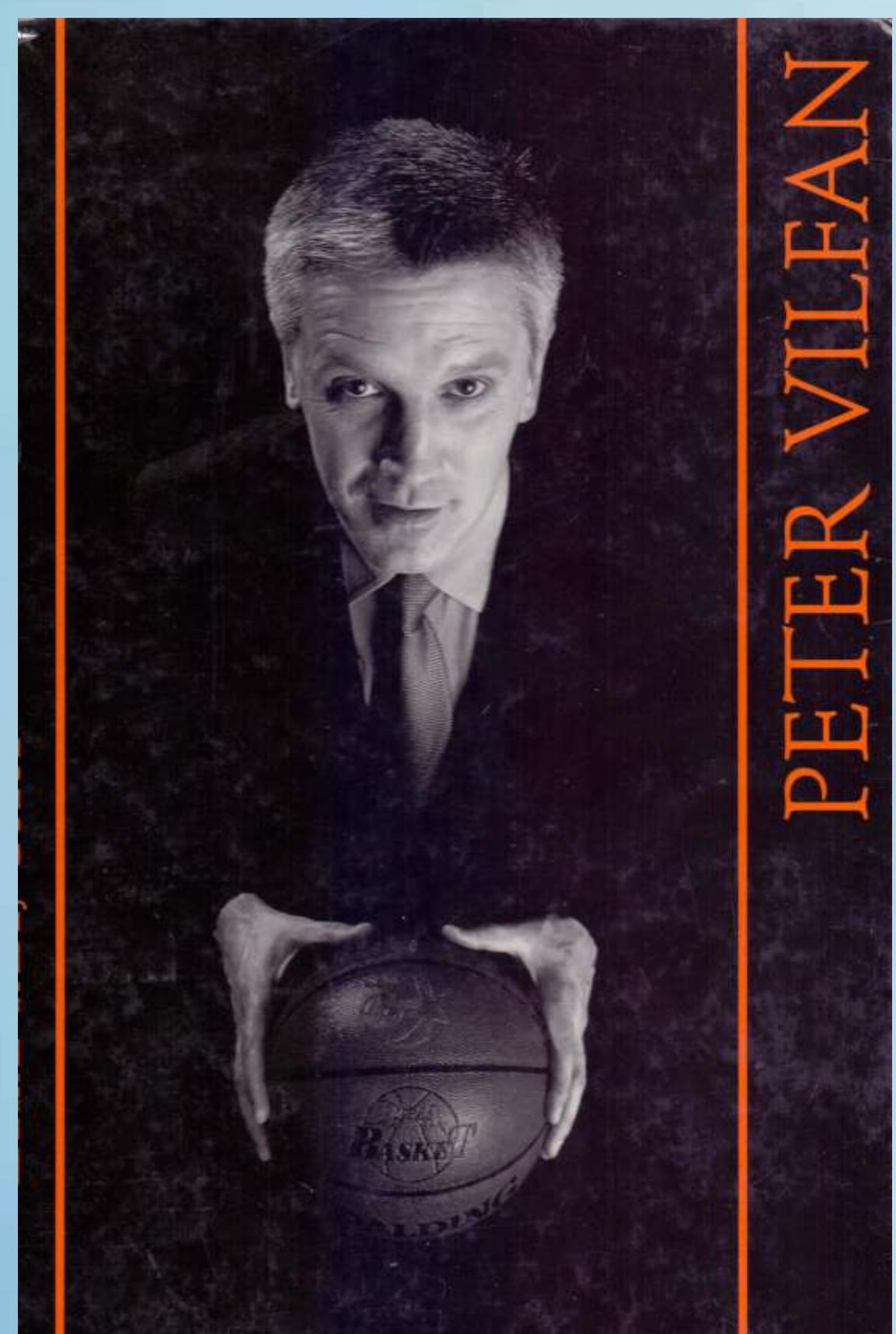
Zgodba iz prve roke: Zoran Predin, 2008

Sam sem način komuniciranja z ljudmi gojil spontano in nezavedno vse od samih začetkov svojega nastopanja. Vedno sem znal povedati zgodbo, vic, znal sem prisluhniti vicem in si kaksnega izmisliti. Nisem igralec, ne znam igrati, znam pa pripovedovati, se vživeti v komično situacijo in jo predstaviti na svoj način. Rad imam črni humor, absurdni humor, besedne igre ... Dvopomenskost je itak stalnica mojih besedil.

(Zgodba iz prve roke; Zoran Predin)

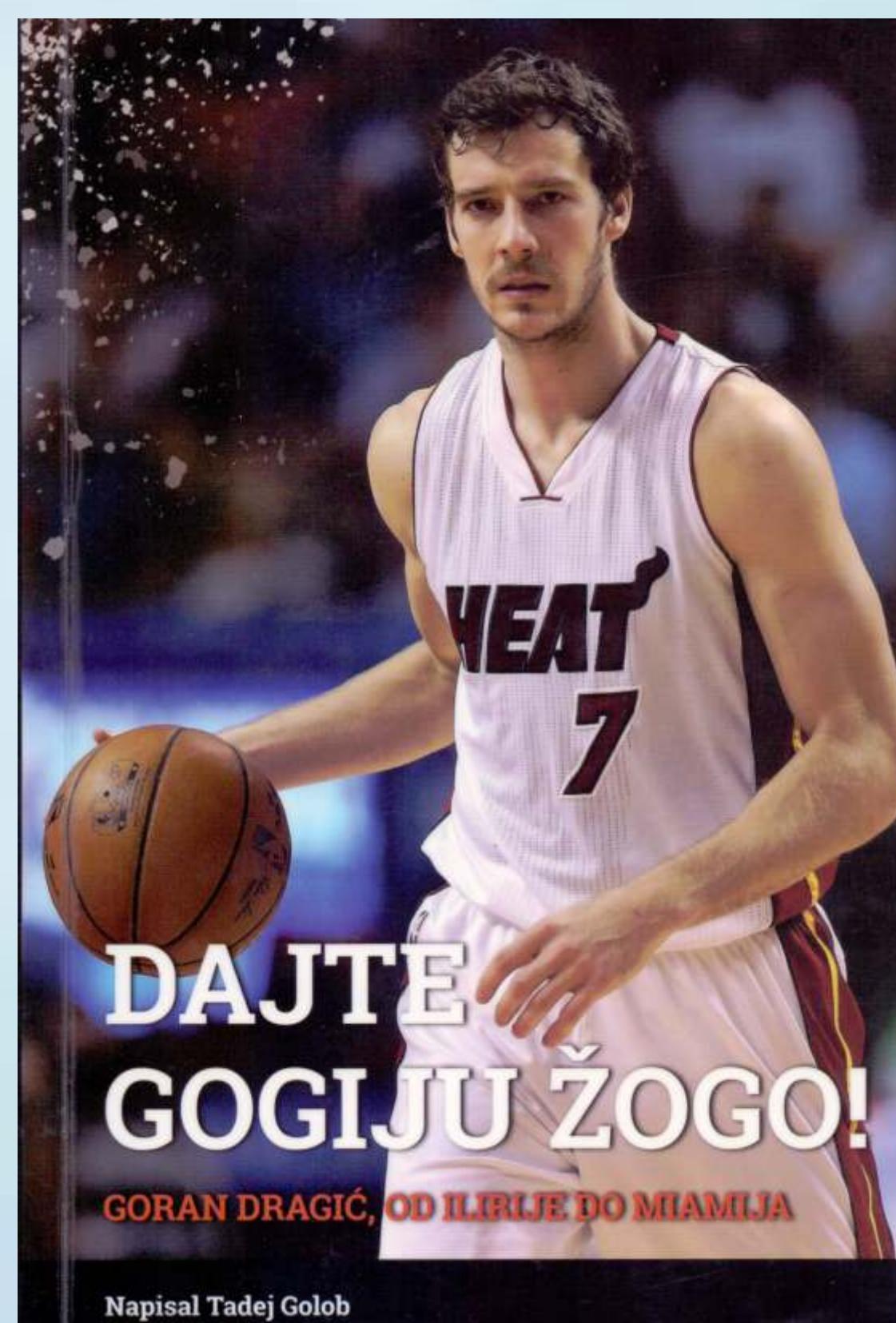
Mali Gogi

Avtobiografija: Peter Vilfan, 2004 in 2010

Na prvih treningih sem spoznal, kako je, če se s športom redno ukvarjaš, kaj pomeni imeti stalnega trenerja, soigralce, biti član košarkaškega kluba. Užival sem v vsaki minutni treningu, celo takrat, ko je bilo povsem dolgočasno. Kmalu pa sem ugotovil, da to ne zadostuje. Trenerji so mi sicer pokazali veliko novih stvari, novih košarkaških elementov, vaj, toda kaj, ko smo na treningu vsako novost ponovili petkrat, največ desetkrat, če nam ni povzročala težav. Tako smo posamezno košarkaško prвno ponovili približno šestdesetkrat. To pa ni bilo dovolj. Ne za želje in cilje, ki sem si jih bil postavil. To mi je že kmalu postalno jasno. Odločil sem se, da bom na igrišču prebil toliko časa, da bom prav vsako finto, dribling, met, podajo, skok, ponovil vsaj stokrat na dan. Oziroma najmanj petstokrat na teden, dvatisočkrat na mesec.

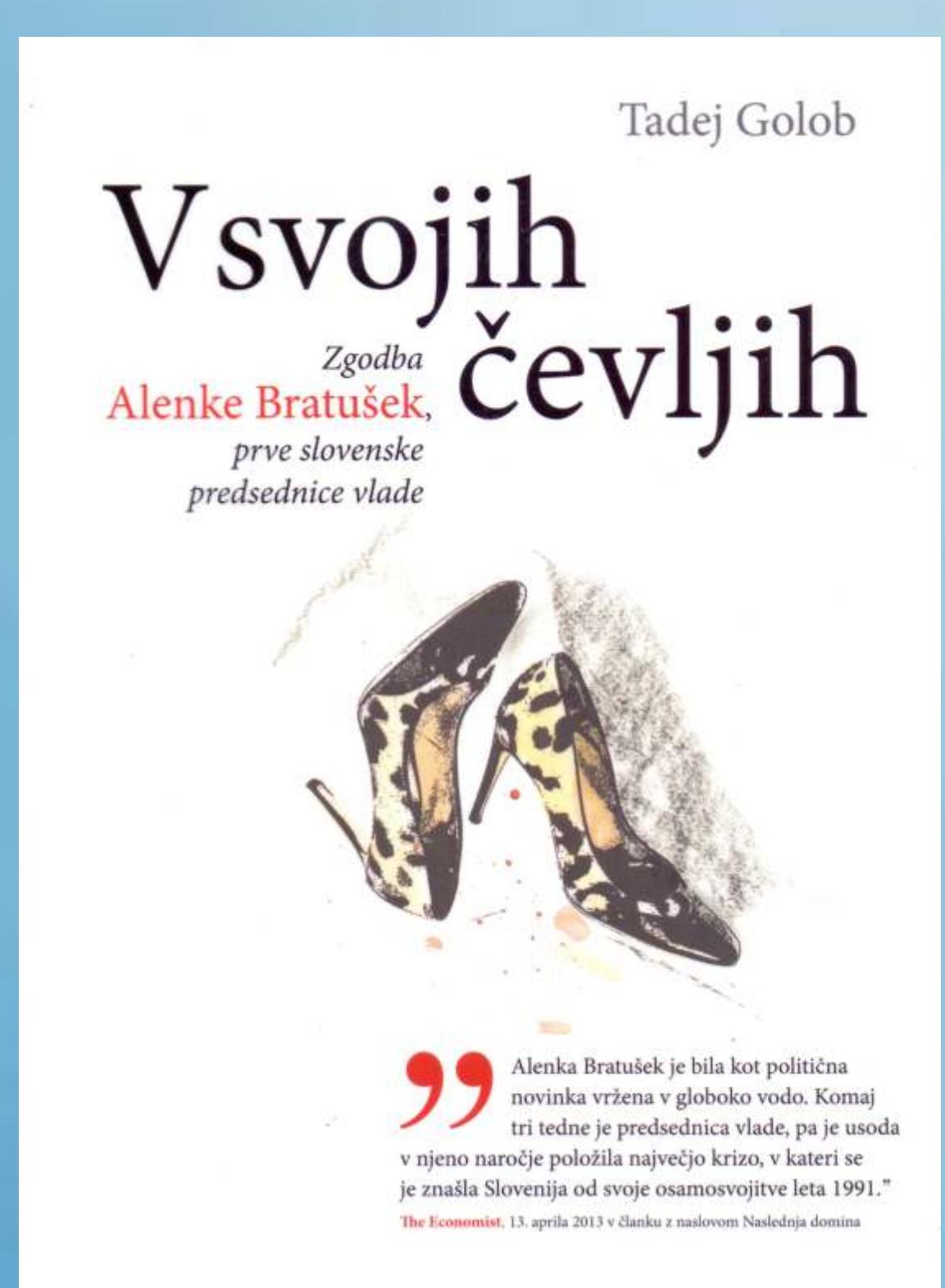
(Avtobiografija; Peter Vilfan)

Dajte Gogiju žogo!
Goran Dragič, od Ilirije do Miamija, 2015

Gogi ni egoist, in sicer na ta način, da bi vedno in povsod postavljal sebe na prvo mesto. Mislim, da ima zelo razvito čustveno inteligenco. Zna se podrediti okolici, čeprav prevzame odgovornost. O njem se je govorilo, da ne bo mogel biti vodja, lider, pa se je potem izkazalo, da je lahko. Mislim, da dokazuje, da se dajo nekatere stvari v športu, ki veljajo za prirojene, z obilo volje, trme in vloženega napora tudi priučiti.

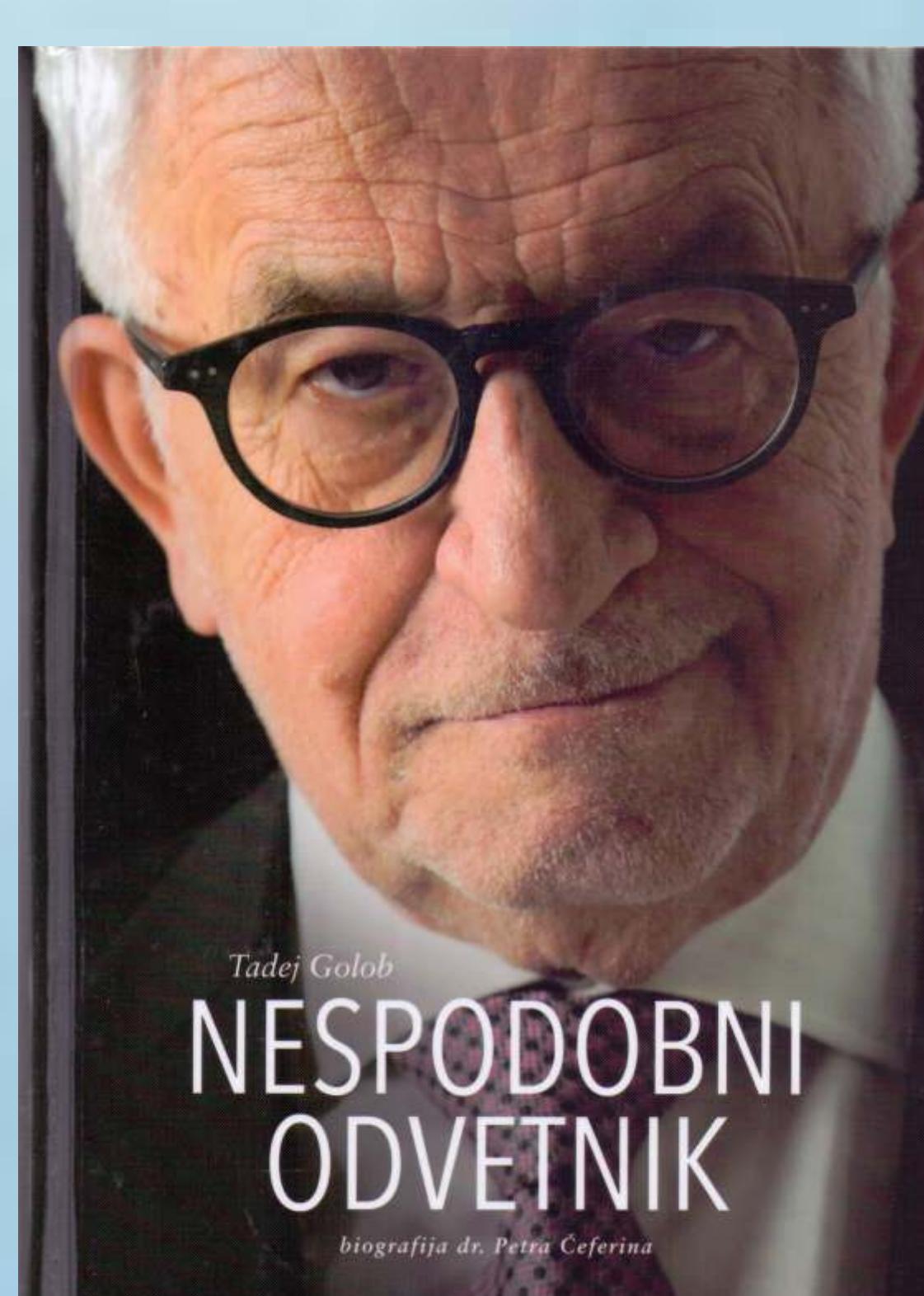
(Dajte Gogiju žogo!; direktor slovenske košarkarske reprezentance Matej Avanzo)

V svojih čevljih: zgodba Alenka Bratušek, prve slovenske predsednice vlade, 2018

Ko sem se podala v politiko, sem se seveda moral spriznjazniti s tem, da bo moje delo ocenjevano, in to velikokrat tako, da mi ne bo všeč in se mi bo zdelo krivično. Pa pri tem ne mislim na različna forumska mnenja, ki jih je največkrat najbolje spregledati, pač pa na besede, misli ljudi, ki veljajo za strokovnjake in ki oblikujejo javno mnenje.

(V svojih čevljih; Alenka Bratušek)

Nespodobni odvetnik:
biografija dr. Petra Čeferina, 2018

Skromna družina Čeferin, oče Emil, mama Anica in Peter. Kolikor je meni znano, Peter ni obetal prav veliko. Ni bil zelo priden v šoli, ni bil zelo navdušen nad športom, bil je bolj »bon vivant«, veseljak. A Peter je bil in je še značilen primer, kako zgrešeni so lahko pričakovana družbe in stereotipi o obetajočem mladeniču. Vse otroštvo se je upiral vsem pravilom, vedno je bil v opoziciji, vedno je bil drugačen. In zato je izkusil mnoge življenske izkušnje, ki jih »obetajoči« mladostniki nikoli ne doživijo. Mladi upornik se je razvil v najboljšega zagovornika v državi, postal in ostal je ikona slovenskega odvetništva. Ne verjamem, da bi mu kdo to napovedal.

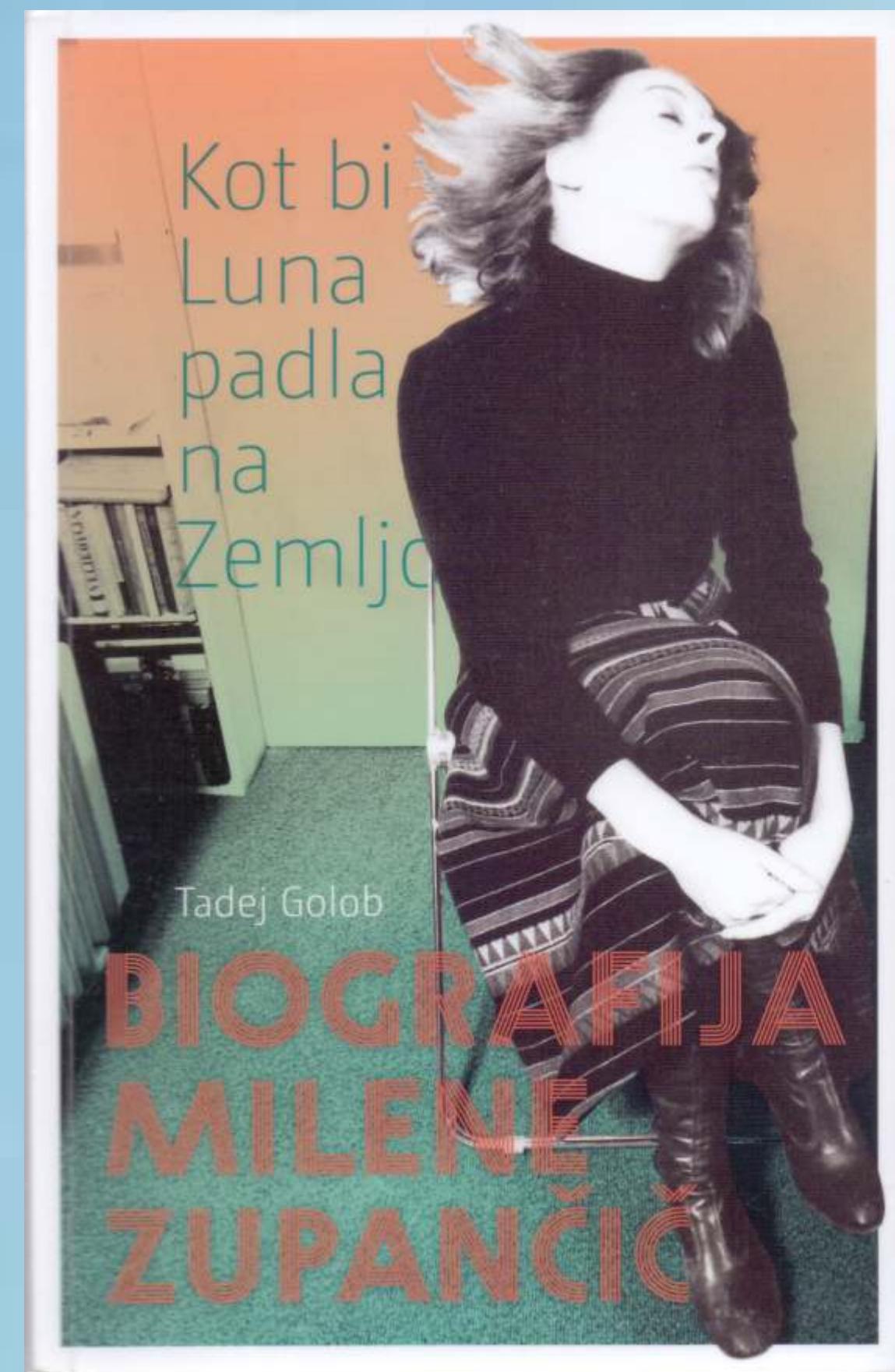
(Nespodobni odvetnik; sin Aleksander Čeferin)

»Če sem kaj prenesel iz novinarstva v pisanje, je to, da ljudi ne smeš dolgočasit.«

MILENA ZUPANČIČ

Mislim, da premore Milena strašno intuicijo. S to intuicijo prodira v karakter, v lik, in ga od znotraj razvija, razžira in dopolnjuje in iz tega njenega odnosa do lika nastajajo edinstvene, čudovite stvari. Ona lika ne razvija na osnovi izključno racionalnih interpretacij, ampak gre nekam globoko pod gladino morja, v drobovje lika. Po tej ustvarjalni moči je izrazito nekonvencionalna. Sam sem ji pomagal pri razčlenjevanju, pri prodiranju v motive lika, zakaj ta naredi kakšno stvar. Pri racionalni analizi likov, dejanj. To je edino, pri čemer sem ji lahko pomagal. V to, kar zmore njen genialnost, pa nisem mogel seči. Tam nisem mogel pa nič narediti.

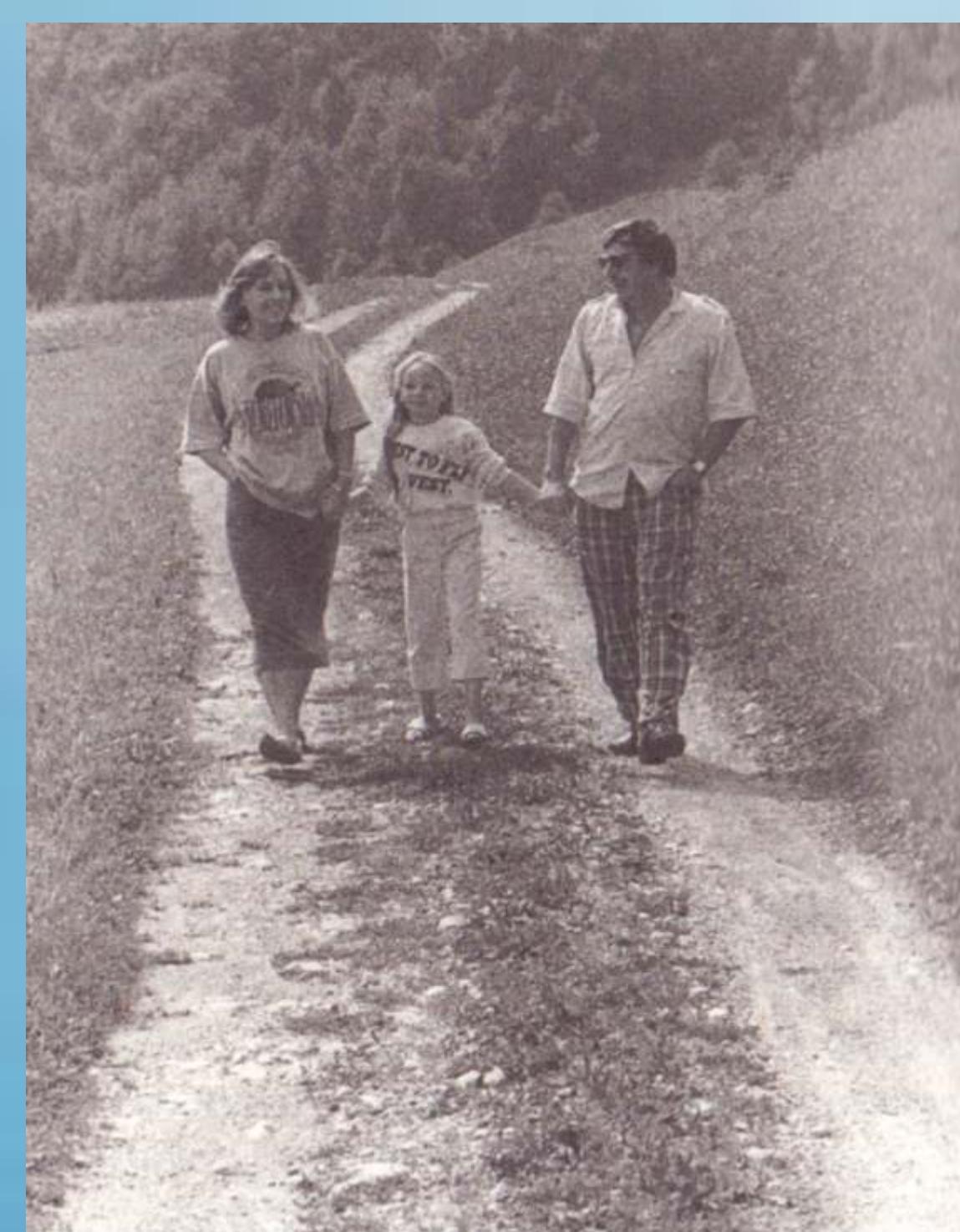
(Kot bi Luna padla na Zemljo; Dušan Jovanović)

Kot bi Luna padla na Zemljo:
biografija Milene Zupančič, 2018

Cvetje v jeseni

Milena, Maša, Dušan

Mogoče sem malo nagnjena k mističnemu, če je to sploh prava beseda in me ne bo nihče prepričal, da ne obstaja nekaj zunaj našega razumevanja.

V naši vasi se je kar naprej nekaj dogajalo, za kar so poskrbeli mladi, čeprav se meni takrat vsi niti niso zdeli mladi. Pripravljale so se igre, praznoval se je pust, ki je bil velik praznik, zmeraj smo se uredili zanj, si izdelali kostume in potem sodelovali v sprevidu.

S prijateljicami iz gimnazije

Pred kakšnima dvema letoma je bil Dušan na svoji kmetiji na Črnom Vrhu, ko se je mimo na mopedu pripeljal gozdar.
»Dober dan,« je pozdravil Dušana. »A ste vi mož od Cvetja v jeseni?«
Dušan mu je dal roko.
»Ja, jaz sem gospod Jesenko.«
Še zmeraj se to dogaja.

V tretjem razredu se je na Belo preselila družina in Maša je dobila sošolko Alenko. Pritekla je domov vsa srečna, roki dvignjeni, in kričala je:

»Mami, mami ...!«
Mislila sem, da bo rekla:
»Sošolko imam, sošolko imam!«
Ne, ni bilo to.
»Mami, mami! A veš, da je od Alenke mamica pol leta starejša od tebe?!«

No, nekoč drugič je pritekla domov vsa objokana:

»Mami, mami, aje res moj ati Srb?«
»Ja, je,« sem rekla, »pa to še ni vse. Jaz sem pa napol Bosanka.«
»Ojoj, ojoj, kaj sta vidva meni naredila!«

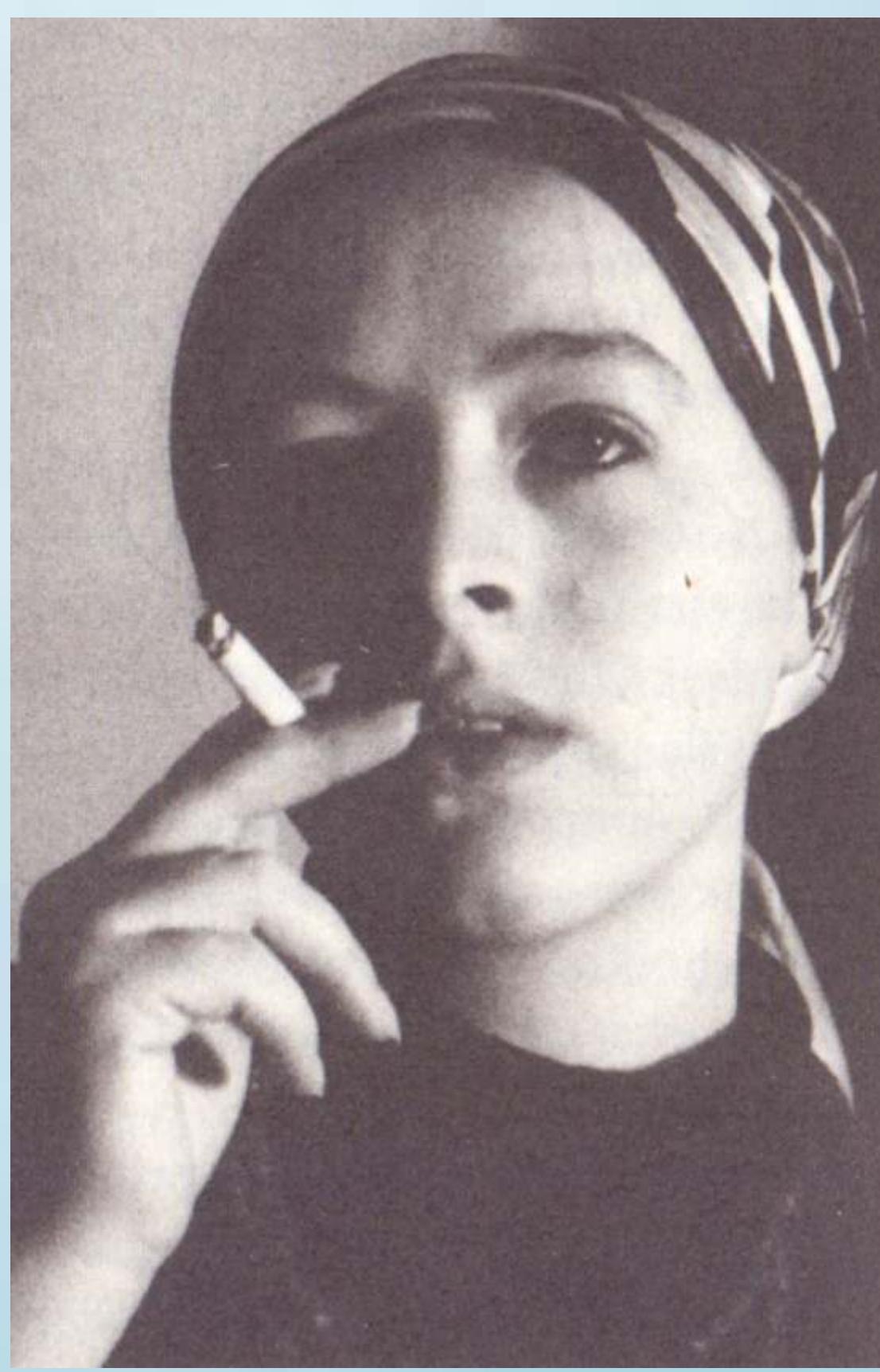

Milena in Dušan

Rac in Milena

Že velikokrat sem rekla, pa bom še zdaj: z Racem sva velika prijatelja in bova to ostala do konca življenja. Že vse življenje tudi dela skupaj in v vseh kombinacijah odlično funkcioničira, le kot mož in žena ne. Pravzaprav niti sama ne vem, zakaj. Najbrž sva bila premalo zaljubljena drug v drugega, razumevanje in prijateljstvo pa včasih nista dovolj. To je bil zgrešen projekt, ki ni pustil hujših posledic.

Brez cigaret ne gre

Umetnost je vrhunska takrat, kadar je neno ozadje tisto, v katerem se je človek rodil. Kaj pa smo ljudje drugega kot to, v kar smo se rodili, kjer smo živelji, doživljali, sprejemali vase?

Ustvarjalna zamišljenost

Z mama in staro mama na poroki z Racem

Če bi se še enkrat rodila, bi prosila ljubega boga, da bi me obdaril s talentom za petje. Strašno zavidam vsem, ki to znajo, ker mislim, da glasba in petje prodreta najgloblje, do dna duše, do srca. Petje pove veliko več, pa je lahko žalostno, da zaradi njega jokaš, lahko od veselja skačeš, prepevanje je lahko upor ... Lahko te do konca in do kraja pretrese ...

Dokler niso prišli ti protikadilski zakoni, nas je v teatru večina kadila. Sama tako zelo, da sem imela na eni strani odra eno cigareteto, na drugi drugo. Če sem le mogla, sem prepričala režiserja, da bi bilo dobro, če bi lik na odru kadil, preprosto zato, ker dve uri je pa le dolga. Mnogi režiserji seveda že vedo, kje je moja bolest, in so zelo prijazni, pa me pričaka napotek: »Tule si pa prižgeš cigareteto ...«

Tadej Golob in Milena Zupančič

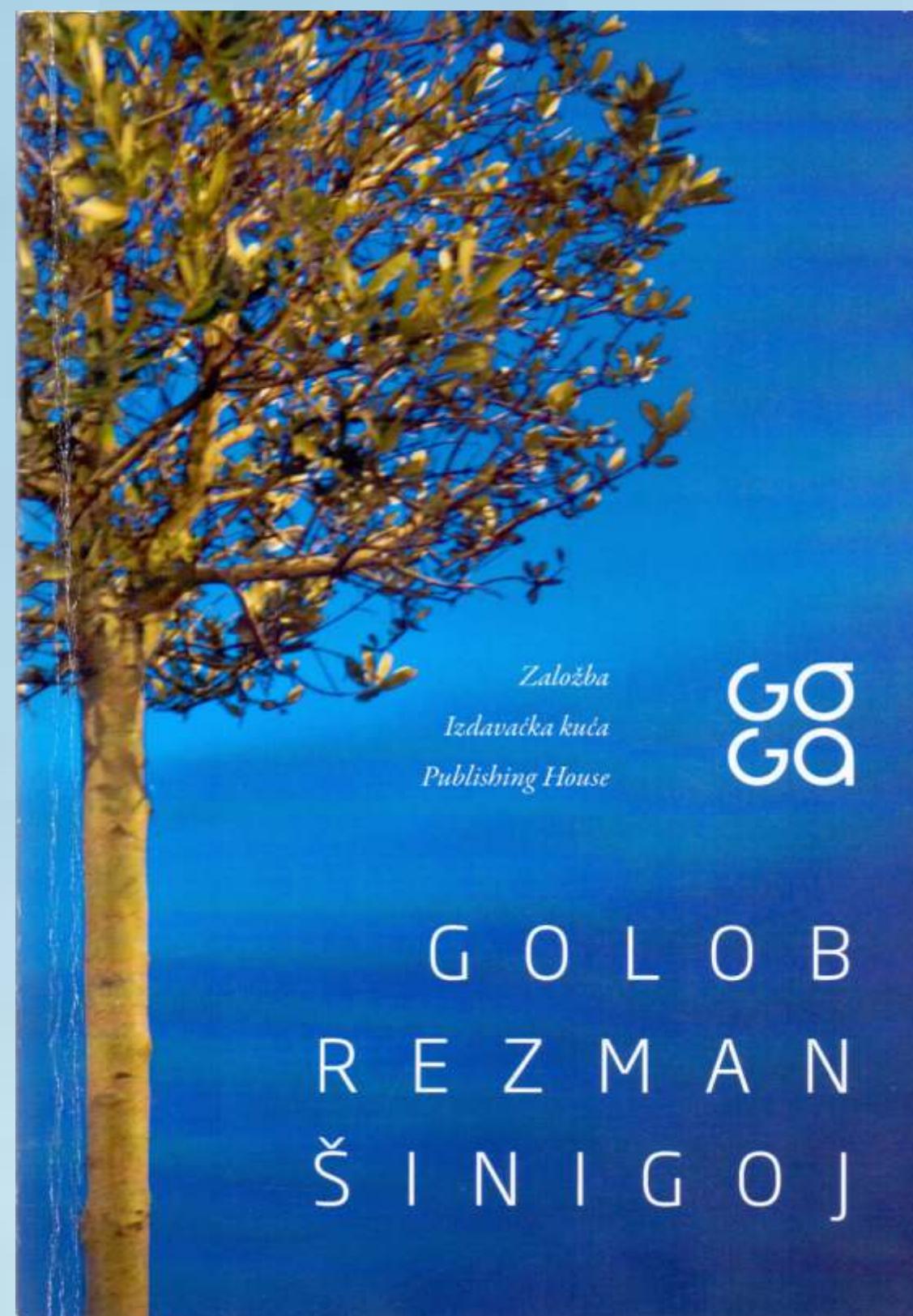
VSESTRANSKOST

Njegova dela so prevedena v več tujih jezikov:

- makedonski (Svinski nodžinja)
- bosanski, angleški (Golob, Rezman, Šinigoj)
- češki, estonski, angleški (Pregl, Rezman, Stromar, Šarotar, Mazzini, Golob)
- delo v 13 jezikih (Where has Brina gone?)

Svinski nodžinja, 2015

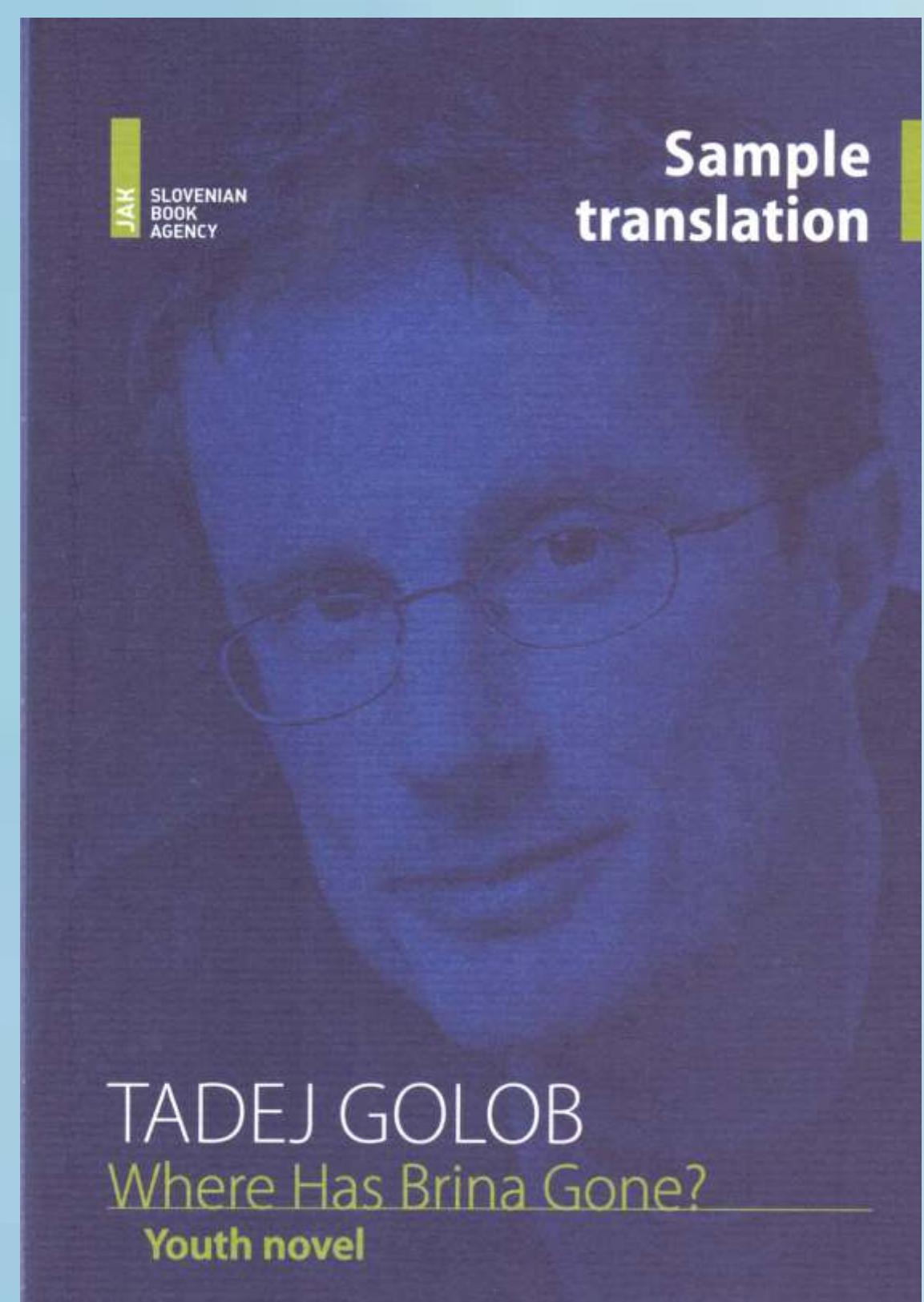
Golob, Rezman, Šinigoj, 2015

Pregl, Rezman, Štromar, Šarotar, Mazzini, Golob, 2015

Golob, Mazzini, Šarotar

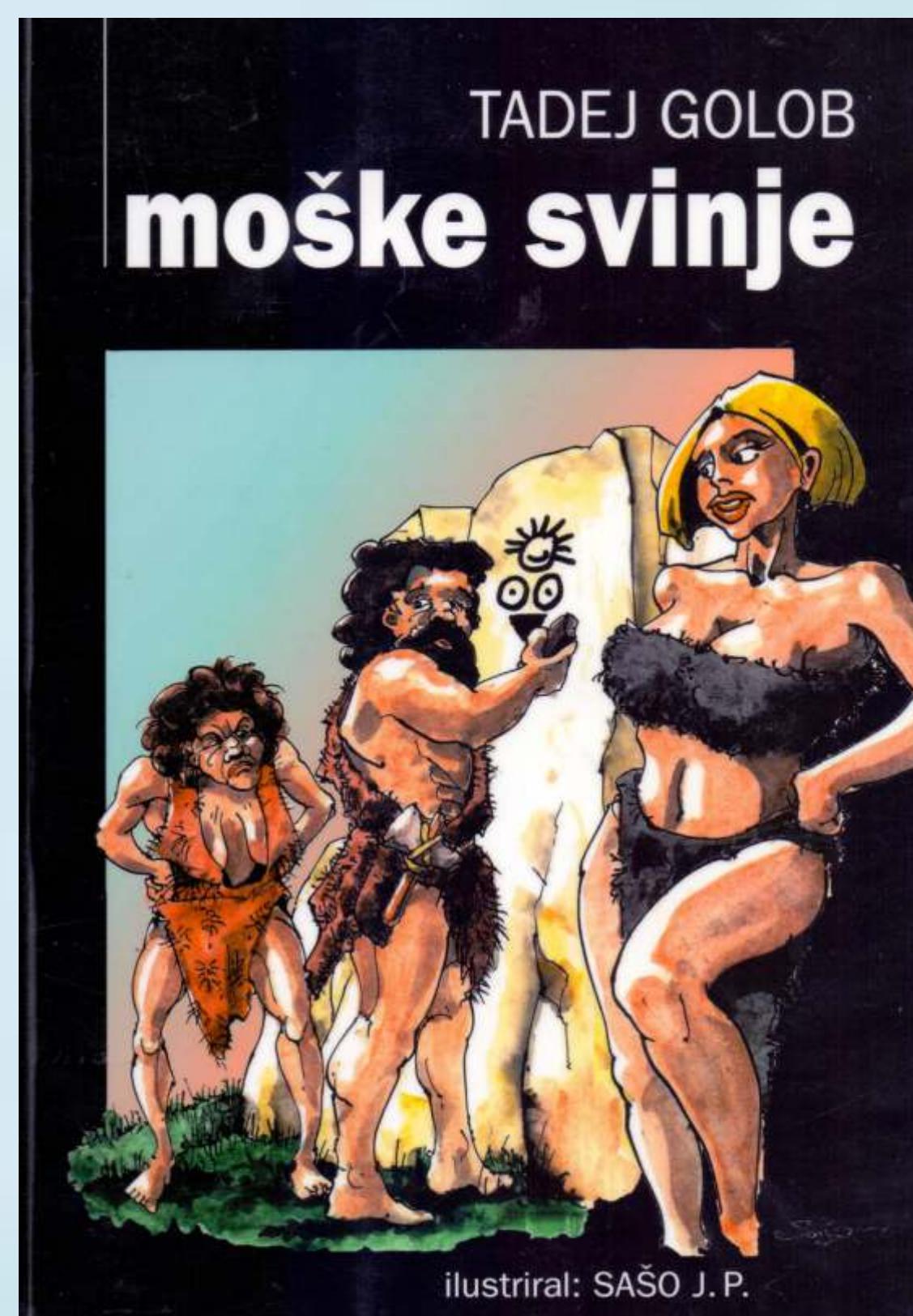

Where has Brina gone?, 2016

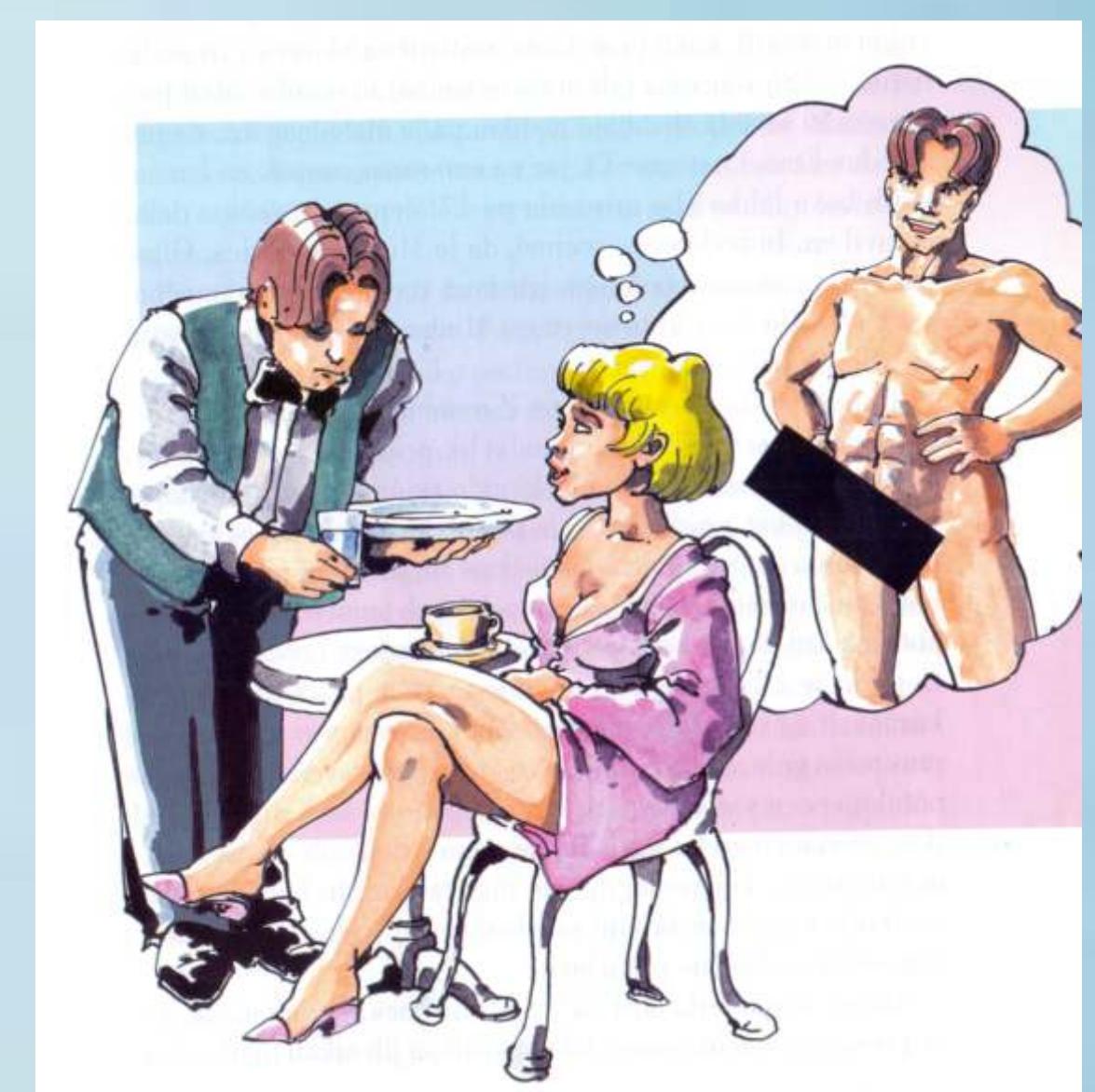

Tadej Golob je izdal tudi knjigo v Braillovem pisavi
Avtobiografija: Peter Vilfan, 2014

Ima že lepo zbirko e-knjig
Ali boma yel, 2013
Zgodba iz prve roke: Zoran Predin, 2016
Jezero, 2017
Kot bi Luna padla na Zemljo: biografija Milene
Zupančič, 2018

ilustriral: SAŠO J. P.

Tadej Golob je naredil mnogo intervjujev.
Na obeh straneh mikrofona. Iz spodaj
naštetih najdete nekaj citatov tudi na
plakatih:

Literatura, št. 277-278, 2014; Tina Kozin:
Zunanje okoliščine so mi bile vedno
pomembnejše od ontoloških vprašanj

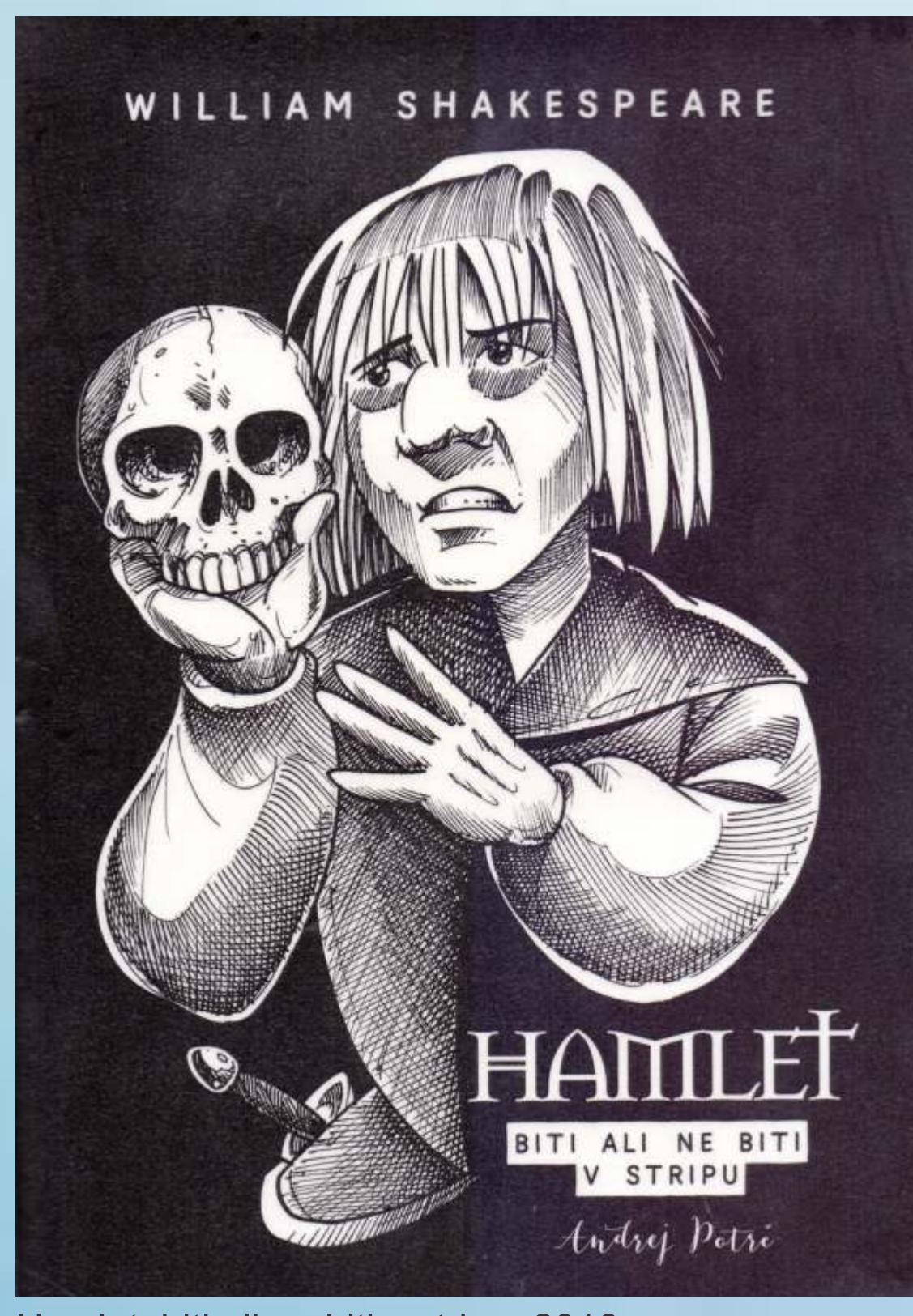
Literatura, št. 277-278, 2014; Tadej Golob:
Trupel bo seveda precej

Otok in knjiga, št. 90, 2014; Petra Vidali:
Ni res, da so mladi najbolj zahtevni bralci

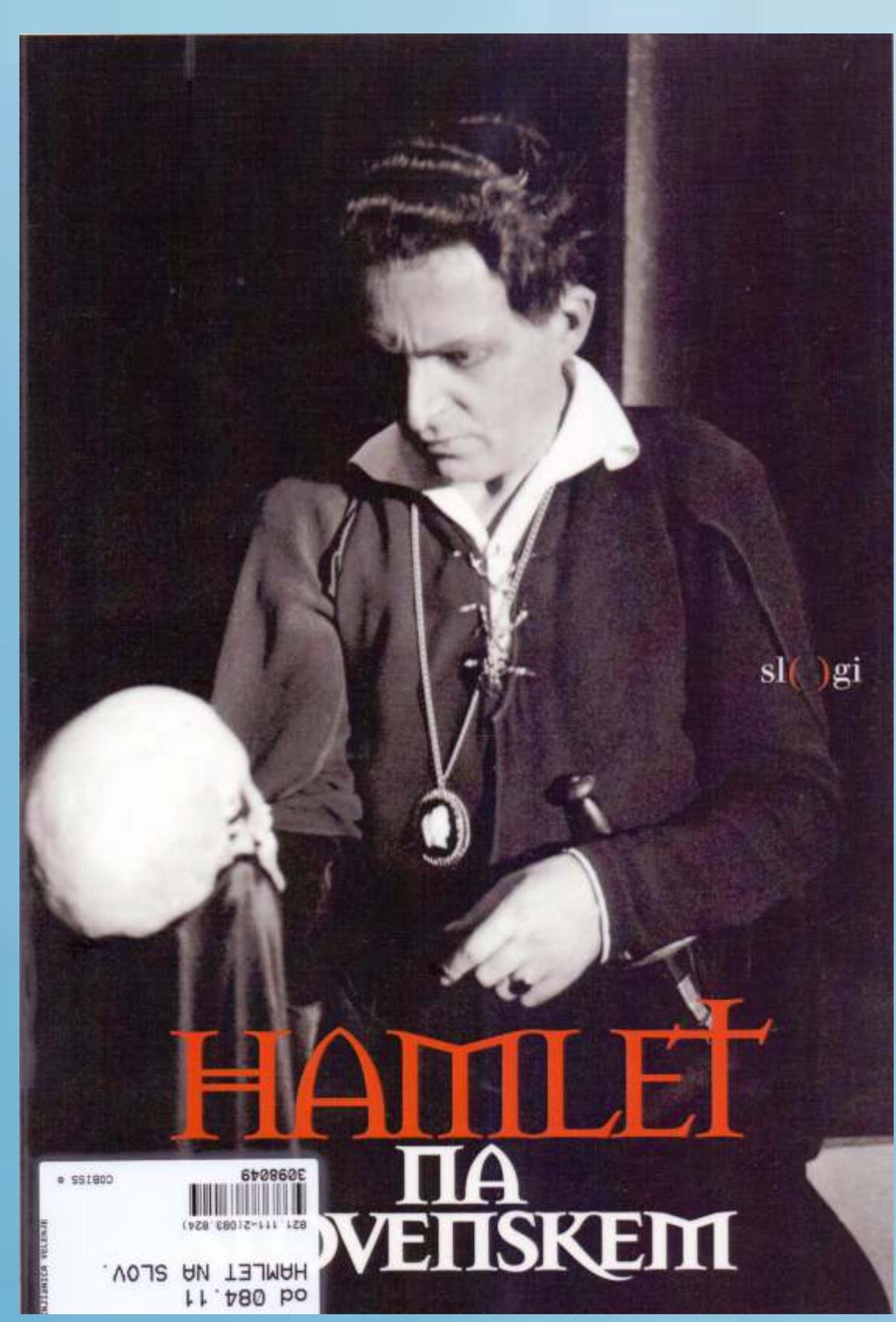
Delo, 17. 1. 2017; Igor Bratož: Hotel sem
napisati berljivo, popularno knjigo

www.goodlifestyle.si, 23. 10. 2017; Anja
Tomšič: Tadej Golob – "Ljudi ne smeš
dolgočasit"

Ona, št. 4, 2019; Bojana Leskovar: Midva ne
potrebujeva veliko

Hamlet: biti ali ne biti v stripu, 2016

Hamlet na Slovenskem: razstava ob 400-letnici smrti
Williamja Shakespearja, 2016

Prirava besedila za strip: Tadej Golob, Ciril Horjak, Mojca Jan Zoran

